

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων
Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μαδρίτη

**Δελτίο Οικονομικών και Επιχειρηματικών
Εξελίξεων στην Ισπανία**

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

Επιμέλεια-σύνταξη:

Παντελής Γκάσιος
Χριστίνα Οικονόμου
Αριάδνη Κορμαλή
Εύα Κουντούρη

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη, <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Επιβράδυνση του πληθωρισμού στο 2,8% τον Φεβρουάριο τ.έ. στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία που δημοσίευσε σήμερα το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), ο δείκτης τιμών καταναλωτή στην Ισπανία έκλεισε τον Φεβρουάριο τ.έ. με απότομη επιβράδυνση, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2023, στο 2,8%. Πρόκειται για το χαμηλότερο ποσοστό των τελευταίων έξι μηνών, ανακόπτοντας την ανοδική πορεία στην αρχή του έτους, όταν ο πληθωρισμός άγγιξε το 3,4%. Ο δομικός πληθωρισμός, ο οποίος δεν περιλαμβάνει την ενέργεια και τα φρέσκα τρόφιμα, μετριάστηκε επίσης από το 3,6% (Ιαν. τ.έ.), στο 3,4%, ενώ πρόκειται για το χαμηλότερο ποσοστό από τον Μάρτιο του 2022, όταν ξεκίνησε ο πόλεμος στην Ουκρανία. Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ο οποίος καθιστά δυνατή τη σύγκριση του πληθωρισμού μεταξύ των κ-μ της Ε.Ε. έχει επίσης μειωθεί κατά έξι δέκατα, σε σχέση με το ποσοστό που καταγράφηκε τον Ιανουάριο τ.έ., στο 2,9%. Σύμφωνα με εδώ οικονομικούς αναλυτές, εν λόγω επιβράδυνση του ρυθμού πληθωρισμού καταγράφεται συνεπεία της κατακόρυφης ανόδου των τιμών που είχε σημειωθεί το Φεβρουάριο του 2023 (αύξηση 6%) λόγω του τότε πολύ υψηλού κόστους παραγωγής. Υπενθυμίζεται ότι το Φεβρουάριο προηγούμενου έτους οι τιμές

στα τρόφιμα και στα μη αλκοολούχα ποτά είχαν αυξηθεί κατά 16,6% σε ετήσια βάση, το υψηλότερο ποσοστό από το 1994. Σε κάθε περίπτωση, εν λόγω επιβράδυνση δεν αντικατοπτρίζει πλήρως την πραγματικότητα, καθώς συναρτάται άμεσα και με τη μείωση του ΦΠΑ που απολαμβάνουν βασικά τρόφιμα (ζυμαρικά και έλαια) εδώ και περισσότερο από ένα χρόνο. Επιπρόσθετοι σημαντικοί παράγοντες σε αυτή τη συγκράτηση του πληθωρισμού αποτέλεσαν η ευνοϊκή εξέλιξη των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας, η μεγαλύτερη παραγωγή αιολικής ενέργειας, καθώς και η καλή απόδοση της υδροηλεκτρικής ενέργειας χάρη στις πρόσφατες βροχοπτώσεις. Ισπανικό Υπουργείο Οικονομίας διαβεβαίωσε ότι «η συγκράτηση των τιμών καθίσταται συμβατή με τη διατήρηση της κοινωνικής ασπίδας και τη στήριξη των νοικοκυριών και των ευάλωτων οικογενειών, την στιγμή που οικονομικοί αναλυτές αναμένουν ότι ο δομικός πληθωρισμός θα συνεχίσει με συγκρατημένη πτωτική τάση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους». Ειδικότερα για τον Μάρτιο τ.έ., ο πληθωρισμός αναμένεται να αυξηθεί λόγω της επιστροφής του ΦΠΑ στην ηλεκτρική ενέργεια στο 21%, από το 10% που ισχύει έως το τέλος τρέχοντος μηνός, σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Ισπανού Υπουργού Οικονομίας, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, κ. Carlos Cuerdo στις 27/2. Επισημαίνεται ότι προηγούμενη μείωση

εν λόγω φόρου αποτέλεσε μέρος του πακέτου μέτρων κατά της κρίσης, το οποίο εφάρμοσε η ισπανική Κυβέρνηση προς αντιστάθμιση των δυσμενών επιπτώσεων του πολέμου στην Ουκρανία και της πληθωριστικής κρίσης, μέτρα τα οποία είναι προγραμματισμένο να εξαλειφθούν σταδιακά κατά τη διάρκεια τ.ε. Θα έχουν βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα.

Χρηματιστήριο

Ο χρηματιστηριακός δείκτης IBEX35 έκλεισε τον Φεβρουάριο στις 10.001,30 μονάδες με σταθερή πορεία άνω των 10,000 μονάδων καταγράφοντας μηνιαία μείωση της τάξεως του 0.756% έναντι των 10.077,70 μονάδων στο τέλος Ιανουαρίου. Σε ετήσια βάση, ο δείκτης IBEX35 εμφανίζεται αυξημένος κατά 7,28%, ενώ σε τριμηνιαία βάση καταγράφει μικρή μείωση κατά 0.56%.

Έκθεση IMEX 2024, Μαδρίτη 27-29.2.2024

Πραγματοποιήθηκε στην Μαδρίτη, το διάστημα από 27 έως 29 Φεβρουαρίου τ.ε. η 22η έκδοση της Διεθνούς Έκθεσης Επιχειρήσεων και Εξωτερικού Εμπορίου «IMEX 2024», υπό τον ευρύτερο τίτλο «Εβδομάδα Διεθνοποίησης - Semana de la Internacionalización» και υπό την υποστήριξη, μεταξύ άλλων, της Κοινότητας Μαδρίτης, του Δημαρχείου Μαδρίτης, του Εμπορικού Επιμελητηρίου της Μαδρίτης, της Ισπανικής Συνομοσπονδίας Επιχειρηματικών Οργανώσεων (CEOE), του ICEX España Exportación e Inversiones και του ισπανικού Υπουργείου Οικονομίας, Εμπορίου και

Επιχειρήσεων. Ο κύριος χώρος της Έκθεσης (28-29/2) φιλοξενήθηκε στο εμβληματικό κτίριο του Δημαρχείου της Μαδρίτης, όπου συμμετείχαν εταιρίες, εκπρόσωποι, θεσμικοί φορείς και Επιμελητήρια από 60 χώρες, με σκοπό την προώθηση του εμπορίου των επενδύσεων στις διεθνείς αγορές μέσω συναντήσεων B2B, ενώ, παράλληλα, διεξήχθησαν ομιλίες και εξειδικευμένα σεμινάρια σε επιμέρους αίθουσες. Η χώρα μας, εκπροσωπούμενη από στελέχη του Γραφείου Ο.Ε.Υ. της Πρεσβείας Μαδρίτης και σε διακριτό stand, παρουσίασε σε ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες και επενδυτές το εξαιρετικά φιλικό ελληνικό επενδυτικό περιβάλλον και τις ευκαιρίες της ανθεκτικής και πολλά υποσχόμενης ελληνικής οικονομίας, διοχετεύοντας χρήσιμη πληροφόρηση, καθώς και πλούσιο υποστηρικτικό υλικό. Την πρώτη ημέρα της Έκθεσης (27/02), έλαβε χώρα στην έδρα του Εμπορικού Επιμελητηρίου Ισπανίας, εναρκτήρια εκδήλωση, όπου παρουσιάσθηκαν το πρόγραμμα και οι στόχοι της Έκθεσης, με κεντρικούς ομιλητές τους: κ. Jaime Montalvo Domínguez, Διευθυντή του Εμπορικού Επιμελητηρίου Ισπανίας, κ. Javier Serra Guevara, Γενικό Διευθυντή ICEX, κ. Narciso Casado Martín, Μόνιμο Γραμματέα του Συμβουλίου Ιβηροαμερικανών Επιχειρηματιών (CEIB) και Γενικό Διευθυντή του CEOE και τέλος τον κ. Jaime Ussía Muñoz Seca, Πρόεδρο της IMEX. Πραγματοποιήθηκαν περαιτέρω εισηγήσεις με κεντρικό θέμα τα χρηματοδοτικά μέσα για

τη στήριξη των επιχειρήσεων, ενώ στην συνέχεια ακολούθησαν τοποθετήσεις με σχετικές θεματικές την τρέχουσα γεωπολιτική κατάσταση και τις επιπτώσεις στο διεθνές εμπόριο και τις επενδύσεις. Τις επόμενες δύο ημέρες (28 και 29/2) έλαβαν χώρα παρουσιάσεις και συναντήσεις με επενδυτές και επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται να αναπτύξουν την δραστηριοποίησή τους στη χώρα μας, κυρίως σε τομείς όπως ο τουρισμός, τα τρόφιμα, υπηρεσίες outsourcing, η εύρεση επαγγελματιών στελεχών επιχειρήσεων κ.ά. Τα στελέχη του Γραφείου ΟΕΥ της Πρεσβείας Μαδρίτης, πραγματοποίησαν 20 προγραμματισμένες συναντήσεις με εκπροσώπους του ισπανικού επιχειρηματικού κόσμου, καταγράφοντας το μεγάλο ενδιαφέρον που επέδειξαν οι Ισπανοί για την Ελλάδα και τις εμπορικές / επενδυτικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται στην χώρα μας. Συγκρατείται ότι εν θέματι Έκθεση παρουσίασε αξιόλογο ενδιαφέρον, με θετικό πρόσημο τόσο ως προς την παρουσίαση της χώρας μας, όσο και ως προς την δημιουργία επαφών και δικτύωσης και την ανίχνευση δυνατοτήτων πιθανών μελλοντικών επιχειρηματικών συνεργασιών.

Επίσημη παρουσίαση του Παγκόσμιου Συνεδρίου Ελαιολάδου (Olive Oil World Congress – OOWC) στην έδρα του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου (International Oil Council - IOC), 28/2 στη Μαδρίτη.

Στις 28/2. πραγματοποιήθηκε στην Μαδρίτη, στην έδρα του Διεθνούς Συμβουλίου

Ελαιολάδου (IOC), εκδήλωση με σκοπό την επίσημη παρουσίαση της νεοεμφανισθείσας ιδιωτικής πρωτοβουλίας Olive Oil World Congress – OOWC. Πρόκειται για κλαδικό συνέδριο το οποίο αναμένεται να πραγματοποιηθεί επίσης στην Μαδρίτη, το διάστημα από 26 έως 28 Ιουνίου τ.ε. Εν προκειμένω, σκοπός της εκδήλωσης ήταν η ενδεδειγμένη παρουσίαση εν θέματι Συνεδρίου, στόχος του οποίου είναι η διάχυση γνώσεων και πληροφοριών, σχετικά με τις νέες εξελίξεις και καινοτομίες στον τομέα του ελαιολάδου και η δημιουργία δικτύων συνεργασίας και ανταλλαγής καλών πρακτικών μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων, παγκοσμίως. Την τελετή άνοιξε με χαιρετισμό ο νέος Ισπανός Εκτελεστικός Διευθυντής κ. Jaime Lillo, οποίος ανέλαβε τα νέα του καθήκοντα από το ξεκίνημα τ.ε, ενώ στην συνέχεια ακολούθησε παρουσίαση του Γενικού Συντονιστή OOWC, κ. Ricardo Miguelañez, ο οποίος υπερθεμάτισε της σπουδαιότητας του OOWC, τονίζοντας ότι κύριος στόχος του Συνεδρίου είναι να καταστεί βασική εμπορική πλατφόρμα επικοινωνίας και διάδρασης στον τομέα του ελαιολάδου, να μεταδώσει τα οφέλη του προϊόντος στην κοινωνία και να συμβάλει στην περαιτέρω ενίσχυση της αξίας του ελαιολάδου και των επαγγελματιών/εμπλεκόμενων φορέων παγκοσμίως (παραγωγοί, εταιρείες και ενώσεις ελαιώνων ή/και ελαιολάδου σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, εταιρείες και ενώσεις διανομής/εστίασης, βοηθητική βιομηχανία, δημόσια και ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα,

πανεπιστημιακά ιδρύματα, φορείς Δημόσιας Διοίκησης κ.ά.). Τέλος αναφέρθηκε σε δράσεις με τις οποίες θα διαχέεται η πληροφορία και τα αποτελέσματα των εργασιών του Συνεδρίου, όπως η ανάπτυξη δικτυακού τόπου και προφίλ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η αποστολή ενημερωτικών δελτίων με σχετικό περιεχόμενο, η παραγωγή οπτικοακουστικών έργων ενδιαφέροντος για τα ΜΜΕ, καθώς και η δημιουργία βάσης δεδομένων επαγγελματιών κοινού-στόχου από το ΟΟWC για την προσέλκυση δυνητικών συμμετεχόντων και χορηγών.

Επιχειρηματική συνάντηση Ισπανίας –Γουατεμάλας (Μαδρίτη, 23.02.2024)

Σε συνέχεια της από 22/2/2024 επίσκεψης του νέου Προέδρου της Γουατεμάλας, κ. Bernardo Arévalo, στην Μαδρίτη, πραγματοποιήθηκε την 23η/2/2024 ενημερωτική επιχειρηματική συνάντηση που διοργανώθηκε στο κεντρικό κτίριο της Ισπανικής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Εργοδοτών (CEOE), στην οποία δόθηκε έμφαση στην ανάπτυξη των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων μεταξύ της Ισπανίας και της Γουατεμάλας. Από την εν θέματι ενημερωτική επιχειρηματική συνάντηση με ομιλητές: τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Γουατεμάλας κ. Bernardo Arévalo, τον Πρόεδρο της Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Εργοδοτών κ. Antonio Garamendi, τον Πρόεδρο της Συντονιστικής Επιτροπής Αγροτικών, Εμπορικών, Βιομηχανικών και Χρηματοοικονομικών Συλλόγων της

Γουατεμάλας (CACIF) κ. Ignacio Lejarraga, την Υπουργό Οικονομίας της Γουατεμάλας κα Gabriela García, τον Πρόεδρο του Επιμελητηρίου Μαδρίτης κα Angel Assensio, καθώς και την Υφυπουργό Εμπορίου της Ισπανίας κα Xiana Méndez, συγκρατήθηκαν τα ακόλουθα βασικά σημεία που παρουσιάζονται συνοπτικά:

✓ Αρχικά, ο Πρόεδρος της Ισπανικής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Εργοδοτών (CEOE) κ. Antonio Garamendi αναφέρθηκε στην τήρηση της δέσμευσης του ισπανικού κράτους να αποτελεί τον πρώτο ευρωπαϊκό εταίρο της Δημοκρατίας της Γουατεμάλα, στηρίζοντας την προσπάθειά της να καταστεί ένα κράτος ανάπτυξης και ευκαιριών.

✓ Ο κ. Ignacio Lejarraga, Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής Αγροτικών, Εμπορικών, Βιομηχανικών και Χρηματοοικονομικών Συλλόγων της Γουατεμάλας (CACIF) αναφέρθηκε στην σημασία σεβασμού του νομοθετικού πλαισίου για τις επενδύσεις και τον ανταγωνισμό, το οποίο επιτρέπει την ομαλή ανάπτυξη της οικονομίας και διευκολύνει την προσέλκυση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην Γουατεμάλα.

✓ Ακολούθως, ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Μαδρίτης κ. Angel Assensio έκανε λόγο για τη σημασία της ενίσχυσης της παρουσίας των ισπανικών εταιρειών στην Γουατεμάλα, με τις οποίες το κράτος της Γουατεμάλας μοιράζεται κοινές αξίες και κοινά συμφέροντα.

✓ Η Υπουργός Οικονομίας της Γουατεμάλας κα. Gabriela García, με μία αναλυτική παρουσίαση, επισήμανε την αξία της ενθάρρυνσης του εμπορίου και των επενδύσεων στην Γουατεμάλα, η οικονομία της οποίας τα τελευταία χρόνια έχει σταθεροποιηθεί, με τους δείκτες να είναι σαφώς βελτιωμένοι σε σχέση με την προηγούμενη πενταετία.

Αναλυτικότερα, η οικονομία της Γουατεμάλα εμπνέει, πλέον, εμπιστοσύνη για ανάπτυξη πρωτοβουλιών ειδικά σε τομείς όπως η κλωστοϋφαντουργία, η ένδυση, η φαρμακοβιομηχανία και η ενέργεια, ενώ το νομοθετικό πλαίσιο προσφέρει ισχυρά κίνητρα, ειδικά σε σύγκριση με άλλες χώρες της Λατινικής Αμερικής, τόσο για μεγάλες επενδύσεις,

όσο και για δράσεις μικρού ή μεσαίου μεγέθους.

✓ Η κ. Xiana Méndez, Υφυπουργός Εμπορίου της Ισπανίας, αναφέρθηκε, επίσης, στην αξία της διμερούς συνεργασίας προκειμένου να προωθηθεί η Γουατεμάλα ως προορισμός επενδύσεων και καινοτομίας.

✓ Τέλος, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Γουατεμάλας κ. Bernardo Arévalo δεσμεύτηκε να συνεχίσει τον αγώνα του για να καταστήσει τη Γουατεμάλα μία χώρα ευημερίας και πρόνοιας, όπου όλοι οι πολίτες θα απολαμβάνουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής, με πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, παροχές και αγαθά. Προκειμένου, όμως, να

επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί, επισήμανε την ανάγκη εύρεσης συμμάχων που θα στηρίξουν την Γουατεμάλα στη προσπάθειά της να γίνει ένα δυναμικό κράτος

Δικαίωση Ε.Ε. σε πάνελ ΠΟΕ για ισπανο-αμερικανική εμπορική διαφορά σε ζήτημα μαύρων ελιών.

Εδώ οικονομικά μέσα προβάλλουν έκθεση του προσφάτως συσταθέντος πάνελ επίλυσης διαφορών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) της 20ης Φεβρουαρίου που επιβεβαιώνει ότι, αναφορικά με το ζήτημα της επιβολής από τις ΗΠΑ δασμών στις εισαγωγές ισπανικών μαύρων ελιών, η σχετική νέα προσφυγή της Ε.Ε. υπήρξε απολύτως ορθή και αιτιολογημένη, κρίνοντας ότι οι ΗΠΑ δεν υλοποίησαν τις συστάσεις του αρχικού πάνελ που είχε συσταθεί για το ζήτημα, το οποίο είχε κρίνει ότι η επιβολή των εν λόγω δασμών στις ισπανικές ελιές επί τη βάση αιτιάσεων για παράνομες κρατικές ενισχύσεις, δεν ήταν συμβατή με τους κανόνες του ΠΟΕ. Σύμφωνα και με σχετική ανακοίνωση της Ευρ. Επιτροπής, τον Αύγουστο 2018 οι ΗΠΑ είχαν επιβάλει δασμούς μεταξύ 30% και 44% στις εισαγωγές μαύρων ελιών από την Ισπανία επί τη βάση ισχυρισμών περί παράνομων ενισχύσεων του εν λόγω ισπανικού κλάδου στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της Ε.Ε. αλλά και άσκησης ντάμπινγκ τιμών από τους Ισπανούς εξαγωγείς μαύρων ελιών, πρακτικές οι οποίες σύμφωνα με τις αμερικανικές αιτιάσεις συνιστούσαν πρακτική «αθέμιτου ανταγωνισμού» στην αγορά. Η

υπόθεση έφθασε τελικά τον Ιούνιο 2019 σε πάνελ επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ, το οποίο απεφάνθη το Νοέμβριο 2021 ότι τα αμερικανικά μέτρα κατά των εισαγωγών μαύρης ελιάς από την Ισπανία ήταν ασύμβατα με τους κανόνες του ΠΟΕ, υποχρεώνοντας τις ΗΠΑ να δεσμευθούν να τροποποιήσουν κατάλληλα τη νομοθεσία τους έως τον Ιανουάριο 2023, ώστε να αρθούν τα εμπόδια στην εισαγωγή ισπανικών ελιών. Ωστόσο, τον Σεπτέμβριο 2022 αμερικανικό εμπορικό δικαστήριο (US Court of International Trade) έκρινε εκ νέου το ζήτημα των αγροτικών ενισχύσεων της Ε.Ε., αποφαινόμενο ότι ορθώς η αμερικανική Διοίκηση έχει επιβάλει δασμούς στις εισαγωγές μαύρων ελιών από την Ισπανία, προκαλώντας έτσι την αντίδραση του Ισπανού Υπουργού Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων κ. Planas, ο οποίος ζήτησε τον Ιανουάριο 2023 από την Ευρ. Επιτροπή να παρέμβει στον ΠΟΕ, ανοίγοντας εκ νέου την υπόθεση. Ο ΠΟΕ ειδοποίησε τις ΗΠΑ τον Ιούλιο 2023 για τη σύσταση του σχετικού πάνελ, το οποίο και απεφάνθη τελικά προχθές ότι οι ΗΠΑ θα πρέπει να συμμορφωθούν άμεσα με τις συστάσεις του προηγούμενου πάνελ παρέχοντας «ανακούφιση» στον ισπανικό ελαιοκομικό κλάδο ο οποίος αντιμετωπίζει από το 2018 δυσκολίες εξαιτίας της «εκτόπισης» των προϊόντων του από την αμερικανική αγορά. Όπως σημειώνει η Ευρ. Επιτροπή, το έτος 2017 οι ισπανικές εξαγωγές μαύρων ελιών στις ΗΠΑ ανέρχονταν σε 67 εκατ. δολ. αντιπροσωπεύοντας το 76% των

συνολικών αμερικανικών εισαγωγών του είδους, ενώ το 2022 η αξία των ισπανικών εξαγωγών είχε πέσει στα 20 εκατ. δολ., ήτοι σε μόλις 26% των αμερικανικών εισαγωγών.

Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – στοιχεία για την Ισπανία

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε την 21/2 την Έκθεση για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η οποία αξιολογεί την πρόοδο του Σχεδίου Ανάκαμψης στο μέσον της περιόδου εφαρμογής του (2021-2026), διαπιστώνοντας σε γενικές γραμμές ότι τα κ-μ συσσωρεύουν εκτεταμένες καθυστερήσεις στην εφαρμογή των μέτρων (ορόσημα και στόχοι), γεγονός που το αποδίδει στις αναθεωρήσεις των Σχεδίων που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του 2023, λόγω της αύξησης του πληθωρισμού. Σύμφωνα με τα δημοσιευθέντα στοιχεία, συνολικά τα κ-μ είχαν ολοκληρώσει ικανοποιητικά μόνο 705 μέτρα, τα οποία αντιστοιχούν στο 32% των σχετικών δεσμεύσεων, ενώ ξεχωρίζει η Ισπανία, η οποία, παρά τα 62 μέτρα την υλοποίηση των οποίων καθυστέρησε, έχει ωστόσο εκπληρώσει το 66% εκείνων που δεσμεύτηκε (121) και το 29,1% του συνόλου (416) που θα πρέπει να υλοποιήσει προκειμένου να εκταμιεύσει ολόκληρο το ποσό που δικαιούται από το Σχέδιο.

Παρ' όλα αυτά η Ισπανία εμφανίζεται στάσιμη ως προς την επίτευξη των ορόσημων και των στόχων σε σχέση με τον προηγούμενο προγραμματισμό, γεγονός που σύμφωνα με

την Ευρ. Επιτροπή οφείλεται τόσο στην διεξαγωγή εθνικών εκλογών το καλοκαίρι του προηγούμενου έτους, όσο και στην ρευστή και περίπλοκη κοινοβουλευτική ισορροπία που ακολούθησε. Σημειώνεται ότι η Ισπανία έχει αιτηθεί την τέταρτη εκταμίευση, ύψους 10 δισ. ευρώ στο τέλος του 2023, αλλά η αποτυχία του ισπανικού Κογκρέσου να κυρώσει τη μεταρρύθμιση των επιδομάτων ανεργίας αναμένεται να καθυστερήσει την εκταμίευση κονδυλίων ύψους τουλάχιστον 720 εκατ. ευρώ εξ αυτών. Επιπλέον, η Ισπανία θα πρέπει να αιτηθεί το α' εξάμηνο του 2024 την πέμπτη εκταμίευση (ύψους 7,2 δισ. ευρώ) για την επίτευξη 24 επιπλέον ορόσημων και στόχων. Η Ευρ. Επιτροπή εκτιμά ότι το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα έχει συμβάλει στην αύξηση του ΑΕΠ της Ισπανίας κατά περίπου 3,5% το έτος 2026. Παράλληλα, προβλέπει συνολικές επενδύσεις ύψους 800 δισ. ευρώ, εκ των οποίων περίπου 225 δισ. ευρώ έχουν εκταμιευθεί για τη στήριξη των οικονομιών της ΕΕ, με την Ισπανία να έχει ήδη λάβει τρεις πληρωμές ύψους 37,036 δισ. ευρώ. Τα στοιχεία αυτά κατατάσσουν την Ισπανία μεταξύ των κυριότερων δικαιούχων του Σχεδίου μέχρι σήμερα, ενώ έχει επίσης επιτύχει το δεύτερο μεγαλύτερο αριθμό ορόσημων και στόχων - 121 από τους συνολικά 416 - μετά την Ιταλία. Αν και η αξιολόγηση της Ευρ. Επιτροπής αναγνωρίζει ότι ο τελικός αντίκτυπος των μέτρων για την αγορά εργασίας δεν μπορεί να εκτιμηθεί σε αυτό το στάδιο, επισημαίνει τη μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας στην Ισπανία και

αναφέρεται σε πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Ισπανίας που επιβεβαιώνουν ότι η μεταρρύθμιση πέτυχε τους στόχους της, δηλαδή την αύξηση του αριθμού των μόνιμων συμβάσεων και τη μείωση του αριθμού των συμβάσεων ορισμένου χρόνου ή προσωρινής απασχόλησης. Ωστόσο, επισημαίνει ότι ο συντονισμός των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας με άλλες κοινωνικές πολιτικές και πολιτικές απασχόλησης θα μπορούσε να είχε αντιμετωπιστεί με «πιο εξαντλητικό» τρόπο, προειδοποιώντας ότι εξακολουθούν να υφίστανται «υποκείμενα διαρθρωτικά προβλήματα, τα οποία θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τη συνοχή των μέτρων στο πλαίσιο των υφιστάμενων δομών, εάν δεν διορθωθούν».

Έγκριση συγχώνευσης Orange - MásMóvil σηματοδοτεί σημαντικές αλλαγές στο τηλεπικοινωνιακό τοπίο της Ισπανίας

Σύμφωνα με εδώ οικονομικές πηγές, την 20/2 η Ευρ. Επιτροπή έδωσε «πράσινο φως» στην συγχώνευση των τηλεπικοινωνιακών Ομίλων Orange και MásMóvil στην ισπανική αγορά, αποφαινόμενη ότι αυτή μπορεί να υλοποιηθεί, ωστόσο έναντι ανταλλάγματος, που συνίσταται στην παραχώρηση μέρους των επιχειρησιακών λειτουργιών τους - βασικά κινητής τηλεφωνίας, στην ανταγωνίστρια εταιρεία Digi, ρουμανικών συμφερόντων. Σημειώνεται ότι ήδη το περασμένο καλοκαίρι, η Ευρ. Επιτροπή είχε κρίνει ότι «η εταιρεία που θα προέκυπτε από μία άνευ όρων εξαγορά

του ισπανικού Ομίλου Μάς Μόνιλ από τον γαλλικό τηλεπικοινωνιακό κολοσσό Orange, θα μπορούσε να μειώσει τον ανταγωνισμό, καταλήγοντας να προκαλέσει μεγάλες αυξήσεις τιμών». Από τη συγχώνευση των δύο Ομίλων στην Ισπανία αναμένεται να προκύψει η μεγαλύτερη τηλεπικοινωνιακή εταιρεία σε αριθμό πελατών στη χώρα, αφήνοντας τους κύριους ανταγωνιστές, Telefónica και Vodafone στην δεύτερη και τρίτη θέση αντίστοιχα. Υπογραμμίζεται ότι ο Όμιλος Telefónica θα χάσει την κυριάρχη θέση του στην ισπανική αγορά τηλεπικοινωνιών για πρώτη φορά στην εκατοντάχρονη ιστορία του. Επισημαίνεται εξάλλου από εδώ κλαδικά μέσα ότι η ρουμανικών συμφερόντων πολυεθνική τηλεπικοινωνιών Digi αναπτύσσεται ταχύτατα στην ισπανική αγορά, τόσο σε έσοδα όσο και σε συνδρομητές. Επιπλέον, όπως εκτιμούν κλαδικοί αναλυτές, με την έγκριση της συμφωνίας συγχώνευσης Orange-Μάς Μόνιλ, η ρουμανική εταιρεία αποκτά διαπραγματευτική δύναμη έναντι της Telefónica, που αποτελεί τον τωρινό πάροχο του δικτύου της, με σκοπό να μειώσει τις τιμές χονδρικής που πληρώνει. «Αυτή η ευνοϊκή απόφαση λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εξαιρετικά ανταγωνιστικής ισπανικής αγοράς και περιλαμβάνει ισόρροπη αποζημίωση για έναν υφιστάμενο φορέα τηλεπικοινωνιακής εκμετάλλευσης (σημ.: εννοείται ο Όμιλος Digi)», ανέφεραν οι Όμιλοι Orange και Μάς Μόνιλ σε κοινή δήλωση που εξέδωσαν λίγο μετά τη δημοσιοποίηση της

απόφασης της Ευρ. Επιτροπής, προσθέτοντας ότι σχεδιάζουν να επιταχύνουν τη διαδικασία συγχώνευσης και ότι επιθυμούν να την ολοκληρώσουν μέχρι το τέλος του πρώτου τριμήνου 2024, αφού η συγχώνευση τύχει και της τελικής έγκρισης από το ισπανικό Υπουργείο Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Σημειώνεται ότι η σχετική διαδικασία είχε ξεκινήσει τον Μάρτιο 2022, όταν υπήρξε κατ' αρχήν συμφωνία μεταξύ των δύο Ομίλων, ενώ οι όροι της συγχώνευσης έκλεισαν μερικούς μήνες αργότερα, τον Ιούλιο του ίδιου έτους, προβλέποντας ισότιμη συνεργασία με ανάληψη του ελέγχου της νέας επιχείρησης κατά 50% από εκάστη των Orange και Μάς Μόνιλ. Η ενοποιημένη οντότητα εκτιμάται ότι θα έχει ετήσια έσοδα περίπου 7,4 δισ. ευρώ, καθώς και κέρδη προ φόρων και αποσβέσεων της τάξεως των 2,3 δισ. ευρώ, ενώ η συνολική αξία της προκύπτουσας από τη συγχώνευση εταιρείας εκτιμάται στα 18,6 δισ. ευρώ.

Όμιλος Microsoft ανακοινώνει ιστορικά μεγάλο μέγεθος επενδύσεων στην Ισπανία

Σύμφωνα με σχετικό δελτίο Τύπου της ισπανικής Κυβέρνησης της 19/2, στη διάρκεια συνάντησης του Ισπανού Πρωθυπουργού κ. Pedro Sánchez με τον Πρόεδρο του Ομίλου Microsoft, κ. Brad Smith, ο δεύτερος ανακοίνωσε το σχέδιο του αμερικανικών συμφερόντων πολυεθνικού κολοσσού να τετραπλασιάσει τις επενδύσεις του στην Ισπανία, φθάνοντας το ύψος των 1,95 δισ.ευρώ έως το έτος 2025. Σε εν λόγω

συνάντηση μετείχε επίσης ο Ισπανός Υπουργός Ψηφιακού Μετασχηματισμού και Δημοσίων Υπηρεσιών κ. José Luis Escrivá, καθώς και ο Πρόεδρος της Microsoft España, κ. Alberto Granados. Όπως ανέφερε σχετικά η ισπανική Κυβέρνηση, οι προγραμματιζόμενες επενδύσεις της Microsoft στην Ισπανία αφορούν κυρίως την προώθηση της ανάπτυξης υποδομών τεχνητής νοημοσύνης στην Ισπανία στη διάρκεια της προσεχούς διετίας, προωθώντας την ψηφιακή καινοτομία και την υπεύθυνη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης. Ισπανός Πρωθυπουργός τόνισε τη συμβολή της Microsoft στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ισπανίας, ο οποίος περιλαμβάνει επενδύσεις σε κέντρα δεδομένων, λειτουργίες έρευνας και ανάπτυξης, καθώς και συνεργασία με την Κυβέρνηση σε ζητήματα όπως η κυβερνοασφάλεια και η ανάπτυξη εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης στην ισπανική Διοίκηση. Οι δύο πλευρές, κατά τη συνάντησή τους επεξεργάστηκαν και υπέγραψαν -όπως αναφέρθηκε στον οικονομικό Τύπο- συμφωνία συνεργασίας στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης για την επέκταση της χρήσης της στη δημόσια διοίκηση με παροχή λύσεων τεχνητής νοημοσύνης και προγραμμάτων κατάρτισης για υπαλλήλους μέσω του Υπουργείου Ψηφιακού Μετασχηματισμού, καθώς και την προώθηση της χρήσης υπεύθυνης τεχνητής νοημοσύνης, στην οποία η Microsoft θα συνεργαστεί με τον Ισπανικό Οργανισμό για την Εποπτεία της Τεχνητής Νοημοσύνης

(AESIA). Επίσης, συζητήθηκε και προγραμματίστηκε η υλοποίηση έργων ενίσχυσης της εθνικής κυβερνοασφάλειας σε συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας, το Εθνικό Κρυπτολογικό Κέντρο (Centro Criptológico Nacional) του Εθνικού Κέντρου Πληροφοριών (CNI-CCN), το Εθνικό Ινστιτούτο Κυβερνοασφάλειας (INCIBE), καθώς και ισπανικές επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, με έμφαση στις μικρομεσαίες εταιρείες. Επιπλέον, η αμερικανική πολυεθνική αναμένεται να εγκαινιάσει σύντομα ένα «περιφερειακό κόμβο» κέντρων δεδομένων (Región Cloud de Centros de Datos) στην Αυτόνομη Κοινότητα της Μαδρίτης, ενώ ανακοινώθηκε ακόμη η δημιουργία “Data Center Campus” στην Αραγονία, για επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς από ολόκληρη την Ευρώπη. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Ισπανού Πρωθυπουργού, «οι στρατηγικές επενδύσεις της Microsoft στην Ισπανία σε κέντρα δεδομένων και δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης που θα πραγματοποιηθούν με κριτήρια βιωσιμότητας, θα συμβάλουν στη μετατροπή της χώρας μας σε κόμβο διασυνδεσιμότητας και ψηφιακών υποδομών». Ισπανός Πρωθυπουργός συμπλήρωσε ότι «τα τελευταία χρόνια η Ισπανία αναπτύσσει έναν σαφή οδικό χάρτη για την προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας μέσω της “Digital Spain Agenda”, των επενδύσεων του Σχεδίου Ανάκαμψης, Μετασχηματισμού και Ανθεκτικότητας και της ενίσχυσης της συνεργασίας δημόσιου-ιδιωτικού τομέα»,

προσθέτοντας ότι «στα τέλη του 2023 η ισπανική Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. πέτυχε ιστορική πολιτική συμφωνία που θα επιτρέψει την επίτευξη του πρώτου ρυθμιστικού πλαισίου για την τεχνητή νοημοσύνη παγκοσμίως, σε συνέχεια της δρομολόγησης του Χάρτη Ψηφιακών Δικαιωμάτων το 2021, με τον οποίο η Ισπανία έχει τοποθετηθεί στη διεθνή πρωτοπορία για την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών».

Μείωση εμπορικού ελλείμματος Ισπανίας κατά 40% για το 2023

Σύμφωνα με δηλώσεις Ισπανίδας Υφυπουργού αρμόδιας για το Εμπόριο, κας Χίανα Μένδεζ με την ευκαιρία της δημοσίευσης των ετήσιων στοιχείων εξωτερικού εμπορίου της χώρας (στοιχεία DataComex), το εμπορικό έλλειμμα της Ισπανίας μειώθηκε κατά 40% το 2023 στα 40,56 δισ. ευρώ, λόγω της μείωσης των εισαγωγών κατά 7,6%, η οποία είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από την περιορισμένη μείωση των εξαγωγών κατά 1,4%. Ισπανίδα Υφυπουργός ανέλυσε περαιτέρω ότι οι ισπανικές εξαγωγές εμπορευμάτων ανήλθαν στο ποσό των 383,68 δισ. ευρώ το 2023, ενώ οι εισαγωγές έφθασαν τα 424,24 δισ. ευρώ. Όσον αφορά το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από εξαγωγές, κατεγράφη αύξηση της τάξεως του 0,4%, ήτοι κατά 5,3 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα από ό,τι το 2022. Η κα Μένδεζ επεσήμανε σχετικά ότι το ισπανικό εξωτερικό εμπόριο, παρά το «περίπλοκο διεθνές περιβάλλον» δείχνει

μεγάλη ανθεκτικότητα και συνεχίζει να αποτελεί έναν από τους κύριους μοχλούς οικονομικής ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων εργασίας στη χώρα. Το ισπανικό εμπορικό έλλειμμα του 2023 μη συμπεριλαμβανομένων των υδρογονανθράκων, μειώθηκε σε 7,479 δισ. ευρώ το 2023, έναντι 15,495 δισ. ευρώ το 2022, ενώ το εμπορικό έλλειμμα των πετρελαιοειδών, που αποτελεί τον «κύριο μοχλό του συνολικού ισπανικού ελλείμματος», μειώθηκε σε 33,08 δισ. ευρώ, έναντι 52,616 δισ. ευρώ το 2022. Σύμφωνα με την Υφυπουργό Εμπορίου, πρόκειται για μείωση που οφείλεται στη μείωση των εισαγωγών ενεργειακών προϊόντων (κυρίως φυσικού αερίου).

Οι εξαγωγές προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (62,6% επί του συνόλου), μειώθηκαν κατά 1,6%, ενώ οι εξαγωγές προς την υπόλοιπη Ευρώπη (11,6% του συνόλου) αυξήθηκαν κατά 4,6%. Οι εξαγωγές προς την Αμερική (10,8% του συνόλου) αυξήθηκαν κατά 3,3% το 2023 και προς την Ωκεανία (0,6% του συνόλου) κατά 8,7%, ενώ οι εξαγωγές προς την Ασία (7,6% του συνόλου) μειώθηκαν κατά 8,4% και προς την Αφρική (5,2% του συνόλου) κατά 5,9%. Ανά χώρα, ξεχωρίζει η αύξηση των εξαγωγών προς τη Γερμανία, την Ιταλία, την Πολωνία, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Μαρόκο και την Τουρκία. Η Υφυπουργός Εμπορίου επεσήμανε ότι οι τομείς που συνέβαλαν θετικά στον ετήσιο ρυθμό μεταβολής των ισπανικών εξαγωγών το 2023 ήταν τα αυτοκίνητα (συνεισφορά 2,4 ποσοστιαίες μονάδες), τα κεφαλαιουχικά αγαθά (1,8 μονάδες) και τα

τρόφιμα, ποτά και καπνός (0,8 μονάδες), υπογραμμίζοντας ειδικά για τα τρόφιμα ότι είχαν εμπορικό πλεόνασμα της τάξεως των 14 δισ. ευρώ το 2023. Ως προς τις προβλέψεις για το 2024, κα Méndez τόνισε την αισιοδοξία της ισπανικής Κυβέρνησης, προσθέτοντας όμως ότι απαιτείται «διαφοροποίηση προϊόντων», καθώς ενίσχυση της ενεργειακής μετάβασης προς απεμπλοκή από την «ενεργειακή εξάρτηση».

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα πρόσφατα ισπανικά ετήσια προσωρινά στατιστικά στοιχεία, η αξία των ελληνικών εξαγωγών προς Ισπανία κατά το έτος 2023 καταγράφεται στα €1,618 δισ., αυξημένη κατά 24% έναντι του 2022 και αντιπροσωπεύοντας μερίδιο 0,38% των συνολικών ισπανικών εισαγωγών.

Εγκαίνια του πρώτου μεγάλου εργοστασίου ηλιακών συλλεκτών της Ισπανίας από την Iberdrola España και την Exiom.

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση Τύπου του ισπανικού ενεργειακού κολοσσού Iberdrola, ο Όμιλος και η Exiom, ισπανική εταιρεία ασχολούμενη με την κατασκευή και ανάπτυξη φωτοβολταϊκών συστημάτων από το πριγκιπάτο των Αστουρίας, πρόκειται να εγκαινιάσουν την προσεχή άνοιξη το πρώτο μεγάλο εργοστάσιο φωτοβολταϊκών μονάδων στην Ισπανία, συγκεκριμένα στην περιοχή Langreo της Αστουρίας.

Σύμφωνα με την Iberdrola, τους τελευταίους μήνες έχουν πραγματοποιηθεί εντατικές εργασίες στο εσωτερικό των εγκαταστάσεων,

με στόχο την προετοιμασία και την προσαρμογή τους για την παραγωγή ηλιακών συλλεκτών. Μεταξύ των σημαντικότερων πρόσφατων εξελίξεων ήταν η παραλαβή, η συναρμολόγηση και η εγκατάσταση εξειδικευμένου εξοπλισμού για την κατασκευή των ηλιακών πάνελ. Η ανακοίνωση του έργου, το οποίο έχει λάβει επιχορήγηση 1,2 εκατ. ευρώ από το ισπανικό Ινστιτούτο Δίκαιης Μετάβασης του Υπουργείου Οικολογικής Μετάβασης, προκάλεσε ενθουσιασμό στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αυξάνοντας ήδη τη ζήτηση και προσελκύοντας πελάτες που ενδιαφέρονται για τις πρώτες παρτίδες που θα παραχθούν. μέσω του «Προγράμματος Οικονομικής Επανενεργοποίησης για Ζώνες Δίκαιης Μετάβασης».

Το άνοιγμα αυτού του νέου εργοστασίου σε ευρωπαϊκό έδαφος αντανακλά το ενδιαφέρον αμφοτέρων των εταιρειών για την επίτευξη ανταγωνιστικής παραγωγής σε επίπεδο E.E., επικεντρωμένης αρχικά στους ηλιακούς συλλέκτες, ενώ παράλληλα διευκολύνει τη μελλοντική επέκταση της συνεργασίας τους και σε άλλα μέρη της αλυσίδας αξίας των φωτοβολταϊκών συστημάτων, αλλά και στην αναζήτηση έργων και πρωτοβουλιών οικονομικής ανάπτυξης που συνδέονται με τις ευκαιρίες που προσφέρει η ενεργειακή μετάβαση προς μια οικονομία χωρίς άνθρακα. Σύμφωνα με το ανακοινωθέν, «Όμιλος Iberdrola España τηρεί κατ' αυτόν τον τρόπο τη δέσμευσή του

για την υποστήριξη της κοινότητας Langreo και την υλοποίηση του μεγάλου έργου "Plan Lada", που στοχεύει στη μεταμόρφωση της περιοχής με βάση τέσσερις άξονες, ήτοι την πραγματοποίηση επενδύσεων σε καθαρές τεχνολογίες, την προώθηση της ανάπτυξης τοπικών προμηθευτών, την κατάρτιση και τη στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας.

Σύναψη σύμβασης αξίας 392 εκατ. ευρώ μεταξύ της εταιρείας FCC Environmental Services και της πολιτείας της Φλόριντα με αντικείμενο την αποκομιδή απορριμμάτων

Στις 15/2, ο Όμιλος FCC Environment, θυγατρικός του μεγάλου ισπανικού κατασκευαστικού Ομίλου με έδρα τη Βαρκελώνη FCC, συμφερόντων του Μεξικανού μεγιστάνα Carlos Slim, ανακοίνωσε τη σύναψη σύμβασης αξίας 420 εκατ. δολ. (392 εκατ. ευρώ) μεταξύ της τοπικής θυγατρικής του εταιρείας FCC Environmental Services και της αμερικανικής πολιτείας της Φλόριντα, με αντικείμενο την αποκομιδή απορριμμάτων. Η εν λόγω σύμβαση αφορά συγκεκριμένα την κομητεία Clay, η οποία βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της Φλόριντα, περιλαμβάνει δε την παροχή υπηρεσιών για περίοδο 10 ετών, με δυνατότητα δύο πενταετών χρονικών παρατάσεων. Εν λόγω έργο αναμένεται να ενισχύσει την παρουσία του μεγάλου ισπανικού Ομίλου στις ΗΠΑ. Όπως επισημαίνουν εδώ οικονομικές πηγές, ήδη από τα τέλη Δεκεμβρίου του παρελθόντος έτους, η FCC Environment είχε αναλάβει σύμβαση με συναφές αντικείμενο,

αξίας 525 εκατ. δολ., σε άλλη περιοχή επίσης στην πολιτεία της Φλόριντα, ενώ η νέα σύμβαση διευρύνει την «περιοχή ευθύνης» του Ομίλου στην εν λόγω πολιτεία κατά ακόμη 230.000 κατοίκους. Η τοπική θυγατρική εταιρεία FCC Environmental Services θα αφιερώσει 70 εργαζόμενους στο έργο αυτό, παράλληλα με την αγορά 44 φορτηγών και τριών βοηθητικών οχημάτων.

Ο Γενικός Διευθυντής της FCC Environmental Services κ. Iñigo Sanz, δήλωσε σχετικά πως «αναμένει μια μακρά και γόνιμη συνεργασία με την κομητεία Clay». Όπως αναφέρουν εδώ οικονομικές πηγές, οι υπηρεσίες του Ομίλου καλύπτουν τις ανάγκες περίπου 2,5 εκατ. κατοίκων στην πολιτεία της Φλόριντα, ενώ Όμιλος FCC Environmental Services εξυπηρετεί περίπου 11 εκατ. κατοίκους των ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών της στις πολιτείες της Καλιφόρνια, του Τέξας, της Αϊόβα και της Νεμπράσκα. Εν λόγω Όμιλος έχει συνολική παρουσία σε 5.200 δήμους σε διάφορες χώρες και εξυπηρετεί περισσότερους από 66 εκατ. πολίτες, παρέχοντας υπηρεσίες συλλογής, επεξεργασίας, ανακύκλωσης, ανάκτησης ενέργειας και εξάλειψης των αποβλήτων. Άλλοι κλάδοι δραστηριότητας της εταιρείας περιλαμβάνουν τον καθαρισμό δρόμων και παραλιών, τη συντήρηση αποχετεύσεων, τη συντήρηση χώρων πρασίνου και την ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων.

Συνέχεια αγροτικών κινητοποιήσεων στην Ισπανία, ανακοίνωση δέσμης μέτρων από Υπουργό κ. Planas

Σε συνέχεια εκτυλισσόμενων με αμείωτη ένταση κινητοποιήσεων αγροτών στην Ισπανία, έπειτα από χθεσινή του συνάντηση με τους επικεφαλής των κύριων γεωργικών οργανώσεων της χώρας (Asaja, COAG και UPA), Υπουργός Γεωργίας, Αλιείας και Κουσίμων κ. Planas ανακοίνωσε ότι πρόκειται άμεσα να προωθήσει πακέτο 18 μέτρων τα οποία θα στοχεύουν αφ' ενός σε επιβολή μεγαλύτερου ελέγχου επί των τιμών των αγροτικών προϊόντων και αφ' ετέρου σε μείωση της γραφειοκρατίας και στην προστασία της εγχώριας γεωργίας από αθρόες και επικίνδυνες εισαγωγές από τρίτες χώρες. Όπως διευκρίνισαν κυβερνητικές πηγές, τα περισσότερα από τα μέτρα που ανακοίνωσε ο Υπουργός θα πρέπει να τύχουν διαβούλευσης και έγκρισης από το Συμβούλιο των κρατών μελών, προτού τεθούν σε ισχύ. Τα μέτρα που ανακοινώθηκαν από τον κ. Planas συνδέονται κατ' αρχάς με την εγχώρια νομοθεσία για την τροφική αλυσίδα (Ley de la Cadena Alimentaria), με την κατά το δυνατόν ταχύτερη δημιουργία νέας Κρατικής Υπηρεσίας Ελέγχου και Επιθεώρησης Τροφίμων (Agencia Estatal de Control y de Inspección de los Alimentos) η οποία θα διαφέρει από την τρέχουσα Υπηρεσία Πληροφοριών και Ελέγχου Τροφίμων (AICA) που υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας κατά το ότι η νέα Υπηρεσία θα έχει χαρακτήρα

ανεξάρτητης κρατικής Αρχής και θα διευθύνεται από υψηλόβαθμο κρατικό στέλεχος. Ο κ. Planas ανακοίνωσε επιπλέον ότι η Κυβέρνηση θα δημοσιοποιεί τα στοιχεία όσων εταιρειών τιμωρούνται για σοβαρές και πολύ σοβαρές παραβιάσεις του Νόμου για την Τροφική Αλυσίδα, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις υποτροπής των παραβάσεων. Ισπανός Υπουργός αναφέρθηκε επίσης σε μέτρα περαιτέρω βελτίωσης των μηχανισμών ελέγχου των τιμών στα γεωργικά προϊόντα και σε εθελοντική χρήση του λεγόμενου «ψηφιακού σημειωματάριου» από τους αγρότες, με εισαγωγή ωστόσο από το Υπουργείο κινήτρων για τη χρήση του. Επισημαίνεται ότι το «ψηφιακό σημειωματάριο» είναι ηλεκτρονική εφαρμογή που επιτρέπει την καταγραφή και παρακολούθηση των καλλιεργειών, της χρήσης φυτοϋγειονομικών προϊόντων από τους αγρότες κλπ. Κύριος Planas δήλωσε επίσης ότι η Κυβέρνηση, ανταποκρινόμενη στις απαιτήσεις του αγροτικού κλάδου για απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών όσον αφορά τις επιδοτήσεις της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, θα προωθήσει την εξάλειψη της αμειψισποράς (ήτοι της συστηματικής εναλλαγής καλλιεργειών) και τη βελτίωση της μεταχείρισης των μη παραγωγικών εκτάσεων, αποκλειστικά για αρδευόμενες εκτάσεις. Ισπανός Υπουργός Γεωργίας ανακοίνωσε ακόμη ότι χώρα του θα προωθήσει την ανάγκη μιας ενιαίας ευρωπαϊκής πολιτικής μηδενικών υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων,

παρασιτοκτόνων και άλλων επικίνδυνων ουσιών για αγροτικά προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες, ενώ όσον αφορά τις εμπορικές διαφορές για γεωργικά προϊόντα κ. Planas δήλωσε ότι η Ισπανία τάσσεται υπέρ της θέσπισης ανταποδοτικών ρητρών και της βελτίωσης των τελωνειακών ελέγχων. Κύριος Planas δήλωσε εξάλλου ότι πρόθεσή του είναι να δημιουργήσει άμεσα μια σειρά από ομάδες εργασίας σε εθνικό επίπεδο οι οποίες θα εμβαθύνουν περαιτέρω σε ζητήματα εφαρμογής των ανακοινωθέντων μέτρων, ενώ τόνισε ότι κατά το προσεχές Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας της Ε.Ε. στις 26 Φεβρουαρίου, θα συζητηθεί η εισαγωγή αυτών των μέτρων σε συντονισμό με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ένωσης. Οι αγροτικές οργανώσεις δήλωσαν ότι είναι ακόμη νωρίς για να χαρακτηριστεί η συνάντηση με τον Υπουργό Γεωργίας ως θετική και ότι αναμένουν να διαπιστώσουν τι πρόοδος θα υπάρξει στην υλοποίηση των μέτρων, διατηρώντας προς το παρόν το χρονοδιάγραμμα των κινητοποιήσεών τους. Επισημαίνεται ότι πριν από τη συνάντηση των αγροτών με τον Υπουργό Γεωργίας, διαδηλωτές και τεχνητό τείχος γεωργικών ελκυστήρων είχαν αποκλείσει την είσοδο του Υπουργείου στο κέντρο της Μαδρίτης. Σύμφωνα με εγχώρια οικονομικά μέσα, η εξέλιξη των αγροτικών κινητοποιήσεων συνεχίζεται με αμείωτη ένταση, ιδιαίτερα στις περιφέρειες της Navarra και της Murcia.

Διμερές εμπόριο Ελλάδος-Ισπανίας, έτους 2023

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα ελληνικά προσωρινά στατιστικά στοιχεία (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) τα οποία επεξεργάστηκε το Γραφείο μας, η αξία των ελληνικών εξαγωγών προς Ισπανία κατά το έτος 2023 ανήλθε στο επίπεδο των €2,07 δισ., ελαφρότατα μειωμένη κατά 1,7% σε σύγκριση με το 2022, όταν είχε ανέλθει σε €2,11 δισ. (αναθεωρημένα οριστικά στοιχεία). Από την άλλη πλευρά, οι ελληνικές εισαγωγές από την Ισπανία έφθασαν τα €3,03 δισ., αυξημένες κατά 6,5% έναντι του 2022, όταν είχαν ανέλθει σε €2,84 δισ. (αναθεωρημένα οριστικά στοιχεία). Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα στατιστικά στοιχεία έτους 2023, η Ισπανία κατατάσσεται 6η μεταξύ των κυριότερων αποδεκτών εξαγωγών ελληνικών προϊόντων, απορροφώντας ποσοστό 4,1% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών, ενώ από την άλλη πλευρά κατατάσσεται 8η μεταξύ των προμηθευτριών χωρών της Ελλάδας, με μερίδιο 3,7% επί των συνολικών ελληνικών εισαγωγών. Το διμερές εμπορικό ισοζύγιο κατά το 2023 που έφθασε τα €954,37 εκατ. παρουσίασε έλλειμμα για την Ελλάδα, αυξημένο κατά 30,3% έναντι του 2022 (είχε ανέλθει σε €732,3 εκατ. με βάση τα οριστικά στοιχεία). Κατά το 2023, ο διμερής όγκος συναλλαγών εμφανίστηκε αυξημένος κατά 3% (στα €5,1 δισ., έναντι €4,95 δισ. το 2022). Στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζεται η εξέλιξη του διμερούς εμπορίου την πενταετία 2019-2023 με βάση τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (τα στοιχεία 2023 είναι προσωρινά).

Εξετάζοντας τα στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ. με βάση τετραψήφιους κωδικούς δασμολογίου, σημαντικές αυξήσεις κατά το έτος 2023 παρουσίασαν οι ελληνικές εξαγωγές φαρμάκων για τη λιανική πώληση (ΚΔ 3004, αύξηση 66,2%), ελασμάτων και ταινιών από αλουμίνιο (ΚΔ 7606, αύξηση 23,1%), ελαιολάδου (ΚΔ 1509, αύξηση 56,5%) και λοιπών ελαιολάδων (ΚΔ 1510, αύξηση 177,5%), οπτάνθρακα από πετρέλαιο (ΚΔ 2713, αύξηση 1018%). Ακολουθούν οι αυξήσεις στις σημαντικές κατηγορίες φραουλών και λοιπών φρούτων (ΚΔ 0810, αύξηση 13,8%, πρόκειται για τις εξαγωγές ελληνικών ακτινιδίων), σερβιετών και πανών για βρέφη (ΚΔ 9619, αύξηση 6,2%), πιτών και στερεών υπολειμμάτων για ζωοτροφές (ΚΔ 2306, αύξηση 194,5%), παρασκευασμάτων φρούτων (ΚΔ 2008, αύξηση 36,6%), τυριών (ΚΔ 0406, αύξηση 16,1%), κατεργασμένων προϊόντων καπνού (ΚΔ 2402, αύξηση 6,9%), εντομοκτόνων / ζιζανιοκτόνων (ΚΔ 3808, αύξηση 16,7%), μη πλεκτών γυναικείων συνόλων (ΚΔ 6204, αύξηση 34,6%), παρασκευασμάτων για ζωοτροφές (ΚΔ 2309, αύξηση 23,5%). Αντιθέτως, μεταξύ των σημαντικών κατηγοριών προϊόντων ελληνικών εξαγωγών προς Ισπανία, μειώσεις εμφανίζονται το 2023 στην αξία των δασμολογικών κωδικών ελαίων πετρελαίου (ΚΔ 2710, μείωση 40,7%), νωπών ψαριών (ΚΔ 0302, μείωση 6,4%), μηχανών επεξεργασίας δεδομένων (ΚΔ 8471, μείωση 30,7%), χαλκοσωλήνων (ΚΔ 7411, μείωση 11,3%), φύλλων και λεπτών ταινιών αλουμινίου (ΚΔ

7607, μείωση 22,9%), πλακών, φύλλων και μεμβρανών από πλαστικές ύλες (ΚΔ 3920, μείωση 7,7%), καθώς και προϊόντων ομορφιάς (ΚΔ 3304, μείωση 12,7%). Ως αξιοπρόσεκτες εξελίξεις το 2023 θεωρούμε τη θεαματική αύξηση της αξίας εξαγωγών του ελαιολάδου (συνολικά κατά €56,2 εκατ. έναντι του 2022) προφανώς για κάλυψη κενών της εξαιρετικά μειωμένης ισπανικής παραγωγής, καθώς και τις υψηλές εξαγωγές σιταριού (ΚΔ 1001, εξαγωγές €12,29 εκατ. το 2023). Μένει να διαπιστώσουμε εάν οι εξαγωγές αυτές θα εξακολουθήσουν να κυμαίνονται σε υψηλά επίπεδα κατά τα επόμενα έτη. Από την άλλη, το 2023 φάνηκε να μειώνονται σημαντικά οι ελληνικές εξαγωγές μεταλλευμάτων ψευδαργύρου (ΚΔ 2608, εξαγωγές 2022 στα €22,32 εκατ., ενώ το 2023 μόλις στα €2,53 εκατ.), ελαιωδών καρπών (ΚΔ 1207, εξαγωγές 2022 στα €20,16 εκατ., ενώ το 2023 στα €8,15 εκατ.) και αιγοπρόβειων κρεάτων (ΚΔ 0204, εξαγωγές 2022 στα €14,32 εκατ., ενώ το 2023 στα €8,75 εκατ.). Από πλευράς ελληνικών εισαγωγών από Ισπανία το 2023, κορυφαίες κατηγορίες με βάση τα στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ. υπήρξαν οι ακόλουθες: (α) Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα κατασκευασμένα κυρίως για τη μεταφορά προσώπων, ΚΔ 8703, €401,55 εκατ., αύξηση 169,3%, (β) Κουστούμια-ταγιέρ, σύνολα, ζακέτες, φορέματα, φούστες, φούστες-παντελόνια, ΚΔ 6204, €119,24 εκατ., αύξηση 18,4%, (γ) Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, ΚΔ 0201, €93,1 εκατ., μείωση 13,2%, (δ) Έλαια πετρελαίου, ΚΔ

2710, €89,69 εκατ. μείωση 61,8%, (ε) Κρέατα χοιροειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, ΚΔ 0203, €69,44 εκατ., αύξηση 63,7%, (στ) Φάρμακα προς λιανική πώληση, ΚΔ 3004, €68,55 εκατ., αύξηση 11,8%, (ζ) Κυκλικό υδρογονάνθρακες, ΚΔ 2902, €68,09 εκατ., μείωση 24,3%. Στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζουμε αναλυτικά την εξέλιξη της αξίας των ελληνικών εξαγωγών προς Ισπανία κατά το έτος 2023 σε κυριότερους τετραψήφιους κωδικούς δασμολογίου, σε σύγκριση με το 2022, σύμφωνα με τα προσωρινά ελληνικά στατιστικά στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (αξίες άνω των €10 εκατ.).

Ισπανικό εξωτερικό εμπόριο υδρογονανθράκων

Παραθέτουμε συνοπτική ανάλυση των εισαγωγών και των εξαγωγών της Ισπανίας σε υδρογονάνθρακες (αργό πετρέλαιο, προϊόντα πετρελαίου και φυσικό αέριο) κατά την πενταετία 2019-2023, σύμφωνα με στοιχεία της κρατικής εταιρείας διαχείρισης στρατηγικών αποθεμάτων πετρελαιοειδών (Cores) και του διαχειριστή του εθνικού δικτύου φυσικού αερίου (Enagás).

Οι ισπανικές εισαγωγές φυσικού αερίου μέσω αγωγών παρουσιάζουν την τελευταία πενταετία διακυμάνσεις, η συνολική τους ωστόσο τάση εμφανίζεται πτωτική. Συνολικά αυξητική τάση αλλά με διακυμάνσεις διακρίνουμε στις εισαγωγές υγροποιημένου φυσικού αερίου, οι οποίες εντάθηκαν ιδιαίτερα το έτος 2022 φθάνοντας τις 319,08 χιλ. GWh. Οι εισαγωγές αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών ακολουθούν την τελευταία

πενταετία σχετικά σταθερή πορεία με διακυμάνσεις οφειλόμενες κυρίως στην πτώση των εισαγωγών του 2020 λόγω της γενικότερης οικονομικής στασιμότητας. Από πλευράς εξαγωγών, η Ισπανία φαίνεται να εξαγει πολύ αυξημένες ποσότητες φυσικού αερίου, κυρίως μέσω αγωγών αλλά και υγροποιημένου αερίου, ιδιαίτερα κατά την τελευταία διετία. Ως άνω αύξηση εισαγωγών και εξαγωγών αερίου της Ισπανίας συνιστά ενδεικτικό παράγοντα του διαμετακομιστικού ρόλου που διαδραματίζει τα τελευταία έτη η χώρα, που ενδεχομένως έχει ενταθεί περαιτέρω μετά και το ξέσπασμα του πολέμου στη Μ. Ανατολή και τη συνακόλουθη κρίση των θαλάσσιων μεταφορών μέσω Ερυθράς Θάλασσας.

Σημειώνεται ότι η Ισπανία διαθέτει επτά συνολικά τερματικούς σταθμούς επαναεριοποίησης φυσικού αερίου (Βαρκελώνη, Huelva, Καρθαγένη, Μπιλμπάο, Sagunto-Βαλένθια, Mugarodos-La Coruña και από το τέλος του 2023 στη Χιχόν-El Musel στον Ατλαντικό) και αντιπροσωπεύει μερίδιο πλησίον του 30% της συνολικής δυναμικότητας επαναεριοποίησης στην Ε.Ε. και μερίδιο λίγο κάτω του 45% της συνολικής αποθηκευτικής χωρητικότητας υγροποιημένου αερίου.

Οι ΗΠΑ κατέχει τα πρωτεία όσον αφορά την προμήθεια της ισπανικής αγοράς με αργό πετρέλαιο, κατέχοντας το 14,1% των συνολικών εισαγωγών το 2023, ακολουθούμενες από το Μεξικό (μερίδιο 11,4%), τη Βραζιλία (10,8%), τη Νιγηρία

(10,4%), τη Λιβύη (7,1%), την Αγκόλα (6,8%) και τη Σ. Αραβία (6,7%). Αξιόλογες εισαγωγές αργού πραγματοποιούνται επίσης από το Ιράκ, το Καζακστάν, τον Καναδά και την Αλγερία.

Ο κύριος προμηθευτής της Ισπανίας με φυσικό αέριο μέσω αγωγού είναι η Αλγερία, με 154,56 χιλ. GWh το 2021, πτώση στις 94,87 χιλ. GWh το 2023 και συνολικά πτωτική τάση από το έτος 2019, με διακυμάνσεις. Την Αλγερία ακολουθεί η Γαλλία, της οποίας ωστόσο οι εξαγωγές φυσικού αερίου προς Ισπανία ακολουθούν μάλλον πτωτική συνολικά τάση από το 2019. Αντιθέτως, αυξανόμενες ροές φυσικού αερίου παρατηρούνται από την Πορτογαλία.

Όσον αφορά τις ισπανικές εισαγωγές υδροποιημένου φυσικού αερίου (LNG), κορυφαίο προμηθευτή συνιστούν οι ΗΠΑ με μερίδιο της τάξεως του 30,2% το 2023, ακολουθούμενες από τη Ρωσία (μερίδιο 26,2%), τη Νιγηρία (μερίδιο 19,5%), την Αλγερία (μερίδιο 7,7%), το Κατάρ (μερίδιο 5,1%), το Τρινιντάντ (μερίδιο 2,3%) και την Αίγυπτο (μερίδιο 1,6%). Επισημαίνεται η πτώση των ισπανικών εισαγωγών LNG από ΗΠΑ το 2023 σε σχέση με το προηγούμενο έτος (-34,8%), ερχόμενη σε αντίθεση με τον ρυθμό αύξησης των ισπανικών εισαγωγών LNG από ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια (+118,4% μεταξύ 2021 και 2022). Πτώση παρατηρείται και στις εισαγωγές από Νιγηρία (-12,7%). Την ίδια στιγμή καταγράφεται αύξηση των ισπανικών εισαγωγών LNG από Ρωσία το 2023 σε σχέση

με το προηγούμενο έτος (+35%), ενώ αξιόλογη αύξηση καταγράφεται και στις εισαγωγές από Αλγερία (+293,1%).

Οι κύριοι προμηθευτές της ισπανικής αγοράς προϊόντων πετρελαίου είναι οι Ιταλία (μερίδιο 18,2% το 2023), Ολλανδία (μερίδιο 10,8%), ΗΠΑ (μερίδιο 8,8%), Γιβραλτάρ (μερίδιο 7,4%), Βέλγιο (μερίδιο 5%) και Γαλλία (μερίδιο 4,6%). Στον σχετικό πίνακα αναφέρονται μεταξύ των κορυφαίων προμηθευτών της ισπανικής αγοράς προϊόντων πετρελαίου και η Ελλάδα (μερίδιο 2,6% των εισαγωγών το 2023, αλλά και η Τουρκία (αυξημένο μερίδιο 4,1%), ενώ έχουν εκμηδενιστεί οι εισαγωγές από Ρωσία.

Ερχόμενοι στις εξαγωγές φυσικού αερίου από την Ισπανία, μακράν μεγαλύτερος αποδέκτης είναι η Γαλλία με 37,38 χιλ. GWh αερίου μέσω αγωγού και 0,86 χιλ. GWh LNG το 2023, ακολουθούμενη από το Μαρόκο (9,471 χιλ. GWh μέσω αγωγού), την Ιταλία (8,121 χιλ. GWh LNG), την Πορτογαλία (6,48 χιλ. GWh μέσω αγωγού), το Πουέρτο Ρίκο (4,81 χιλ. GWh LNG), την Κίνα (1,15 χιλ. GWh), την Ολλανδία (1,04 χιλ. GWh LNG), καθώς και αρκετούς μικρότερους αλλά σημαντικούς αποδέκτες ισπανικών φορτίων LNG (Ν. Κορέα, Γερμανία, Βραζιλία, Γιβραλτάρ, Ην. Βασίλειο, ΗΠΑ).

Τέλος, όσον αφορά τις ισπανικές εξαγωγές προϊόντων πετρελαίου, ως μεγαλύτεροι αποδέκτες κατά την υπό εξέταση περίοδο εμφανίζονται οι Γαλλία (μερίδιο 15,4% το 2023), ΗΠΑ (μερίδιο 14,6%), Μαρόκο (μερίδιο 13,9%), Πορτογαλία (9,6%), Ιταλία (μερίδιο 5,6%) και Ολλανδία (μερίδιο 5%). Ελλάδα και

Τουρκία ευρίσκονται στην 16η και 12η θέση αντίστοιχα μεταξύ των κορυφαίων ξένων αγορών για πετρελαιοειδή προέλευσης Ισπανίας, με μερίδια 1,4% και 2,3% αντίστοιχως, ενώ η Κύπρος έχει μερίδιο 2,6% το 2023. Ως άνω μεγέθη οδηγούν σε γενικό συμπέρασμα ότι η Ισπανία κατ' αρχάς εξακολουθεί πολιτική ταχείας πλήρωσης στρατηγικού αποθέματος ποσοτήτων φυσικού αερίου προκειμένου να εξασφαλίζει την κάλυψη της εγχώριας ζήτησης από την προσφορά, με ταυτόχρονη προσπάθεια αξιοποίησης της δυναμικότητας των εγχώριων μονάδων επαναεριοποίησης φυσικού αερίου καθώς και εξυπηρέτησης κυρίως ορισμένων μεγάλων ευρωπαϊκών αγορών, διαδραματίζοντας ολοένα και σημαντικότερο ρόλο διαμετακομιστικού κόμβου υδροποιημένου φυσικού αερίου για την Ευρώπη, ιδιαίτερα μετά και το ξέσπασμα του πολέμου στη Μ. Ανατολή και τις δυσκολίες που έχουν δημιουργηθεί στη διακίνηση φορτίων μέσω Σουέζ – Ερυθράς Θάλασσας.

Συμμετοχή ελληνικών εταιρειών στις διεθνείς εκθέσεις μόδας-κοσμήματος-δώρου MOMAD, Bisutex, Madridjoya, Intergift στη Μαδρίτη (8-11 Φεβρουαρίου 2024)

Στο διάστημα 8-11 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκαν στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο της Μαδρίτης (IFEMA) οι διεθνείς εκθέσεις κλάδων ενδύματος, κοσμήματος και αξεσουάρ ένδυσης MOMAD, Bisutex, Madridjoya και Intergift. Η ομολογουμένως

άρτια διοργάνωση των εν λόγω καθιερωμένων σε διεθνές επίπεδο εκθέσεων έγινε από τον επίσημο εκθεσιακό φορέα της Μαδρίτης IFEMA. Στις εκθέσεις μετείχαν συνολικά 22 ελληνικές επιχειρήσεις, οι περισσότερες από τις οποίες ενεργοποιήθηκαν από τον Σύνδεσμο Πλεκτικής – Ετοιμού Ενδύματος (ΣΕΠΕΕ), με τις 13 εξ αυτών να συμμετέχουν στην MOMAD και τις 9 στην Bisutex. Παρατίθεται κατωτέρω κατάλογος ελληνικών συμμετοχών:

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΚΘΕΤΕΣ MOMAD (Pavilion 8), αλφαβητικά (επί συνόλου περίπου 239 εκθετών)

AELIA ANNA (beachwear, καλοκαιρινό ένδυμα και αξεσουάρ)

BADOO LUXURY CLOTHING (γυναικείο ένδυμα)

BLE RESORT COLLECTION (beachwear, καλοκαιρινό ένδυμα και αξεσουάρ)

COSMOSYR (beachwear, καλοκαιρινό ένδυμα, κόσμημα και αξεσουάρ)

FF COLLECTION FILIPPOS FILIPPIDIS (ένδυμα και αξεσουάρ ένδυσης από γούνα, δέρμα)

K7 KONSTANTINOS TSIGAROS (ένδυμα "urban" από βιώσιμα υλικά)

KALLISTO & HERMES (καλοκαιρινό ένδυμα)

MAT FASHION (γυναικείο ένδυμα σε μεγάλα μεγέθη)

MYSTERY RESORT (καλοκαιρινό ένδυμα)

PNTWORLD (beachwear, καλοκαιρινό ένδυμα και αξεσουάρ)

STAMION SINCE 1914 (καπέλα, ένδυμα, αξεσουάρ – γυναικεία, ανδρικά, παιδικά)

THEATER D (γυναικείο ένδυμα)

VERDE FASHION (ένδυμα και αξεσουάρ)
ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΚΘΕΤΕΣ BISUTEX (Pavilion 4),
αλφαβητικά (επί συνόλου περίπου 271
εκθετών)

ACHILLEAS ACCESORIES (κόσμημα και
αξεσουάρ ένδυσης)

DIMITRIADIS ART WEAR (κόσμημα και
αξεσουάρ ένδυσης)

EX NOVO BIJOUX (χειροποίητο κόσμημα και
αξεσουάρ ένδυσης)

KALLIOPE (γυναικείο ένδυμα, υπόδημα,
τσάντα, αξεσουάρ ένδυσης)

KORES (κόσμημα και αξεσουάρ ένδυσης)

NIKOLIS GROUP (κόσμημα και αξεσουάρ
ένδυσης)

ONIROLI (κόσμημα)

PASSION FASHION (κόσμημα και αξεσουάρ
ένδυσης)

TINA KOTSONI (χειροποίητο κόσμημα)

Αρκετοί από τους εκθέτες συμμετείχαν υπό την οργανωτική αιγίδα και στήριξη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ σε αμφότερες τις εκθέσεις οι περισσότεροι εκθέτες συμμετέχουν παραδοσιακά επί σειρά ετών, είτε και στις δύο εποχές διοργάνωσής τους (Σεπτέμβριο- Φεβρουάριο), ή επιλεκτικά μόνον στη μία, ενώ υπάρχουν σχεδόν σταθερά ορισμένες νέες συμμετοχές (Έλληνες εκθέτες δήλωσαν ότι μετέχουν σε αντίστοιχες σημαντικές εκθέσεις στην Ιταλία, τη Γαλλία και τις ΗΠΑ). Έλληνες εκθέτες εξέφρασαν γενικά την ικανοποίησή τους από τη συμμετοχή στις Εκθέσεις MOMAD-Bisutex, καθώς και για το επίπεδο των επαφών με τους πελάτες τους

στην Ιβηρική χερσόνησο που καλλιεργούν μέσω της συμμετοχής τους.

Επισημαίνουμε ότι με βάση τα ισπανικά στατιστικά στοιχεία, οι ελληνικές εξαγωγές ειδών μόδας στη χώρα της Ιβηρικής παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού τα ποσά που εξάγονται είναι αξιοσημείωτα και κατά τα τελευταία έτη, παρά την κρίση της πανδημίας, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το 2020, όταν οι ελληνικές εξαγωγές όχι μόνον δεν μειώθηκαν αλλά αντίθετα αυξήθηκαν κατά 48,2% έναντι του 2019, ανερχόμενες σε 7,79 εκατ. ευρώ έναντι 5,26 εκατ. ευρώ το 2019. Παρά την κρίση που φάνηκε να συνεχίζει να διανύει ο τομέας στην Ισπανία, το 2021 οι ελληνικές εξαγωγές κατέγραψαν νέο μικρό άλμα στα 7,88 εκατ. ευρώ (+1,1% σε ετήσια βάση), ενώ το 2022 κυριολεκτικά εκτινάχθηκαν στα 19,82 εκατ. ευρώ (+151,4% έναντι του 2021) και το δεκάμηνο 2023 ανήλθαν στο πρωτόγνωρο επίπεδο των 29,25 εκατ. ευρώ (αύξηση 89,1% έναντι του δεκαμήνου 2022), πάντοτε με βάση τα ισπανικά στοιχεία.

Πρόελευση των εισαγωγών φυσικού αερίου της Ισπανίας

Σύμφωνα με πλέον επικαιροποιημένα στοιχεία της Επαγίας, κατά το έτος 2023 καταγράφηκε μείωση της τάξεως του 11,1% των εισαγωγών φυσικού αερίου στην Ισπανία συγκριτικά με το προηγούμενο έτος. Κύριος προμηθευτής της Ισπανίας αναδεικνύεται η Αλγερία με 116,28 γιγαβατώρες (GWh), εκ των οποίων 94,87 GWh μέσω αγωγού, καταγράφοντας αύξηση 10,3% σε σχέση με το 2022 και αποτελώντας το 63,2% των συνολικών εισαγωγών φυσικού

αερίου στην Ισπανία από την αφρικανική ήπειρο και το 29,2% των συνολικών ισπανικών εισαγωγών. Τον αμέσως επόμενο μεγαλύτερο εξαγωγέα στην Ισπανία αποτελούν οι ΗΠΑ με 83,9 GWh (σε μορφή LNG), παρά την σημαντική μείωση της τάξεως του 35,7% που σημειώθηκε στις εξαγωγές προς την Ισπανία σε σχέση με το 2022. Σταθερά υψηλά ποσοστά παρουσιάζουν και οι ισπανικές εισαγωγές φυσικού αερίου από τη Ρωσία με 72,69 GWh (επίσης σε μορφή LNG) και αύξηση της τάξεως του 29,8% έναντι του προηγούμενου έτους. Μεγάλο όγκο εξαγωγών φυσικού αερίου προς τη Ισπανία παρουσιάζει, τέλος και η Νιγηρία, η οποία αποτελεί παραδοσιακό προμηθευτή της ισπανικής αγοράς, με 53,99 GWh (LNG) παρά τη μείωση κατά 15,6% σε σχέση με το 2022, αποτελώντας το 29,2 % των εξαγωγών της Αφρικής προς Ισπανία και το 13,6% των συνολικών ισπανικών εισαγωγών. Σε γενικές γραμμές διαπιστώνεται ότι ο όγκος εισαγωγών φυσικού αερίου στην Ισπανία παρουσιάζει μείωση για όλους τους παραδοσιακούς προμηθευτές, με εξαίρεση τη Ρωσία, η ενεργειακή εξάρτηση το 2023 φάνηκε να παρουσιάζει άνοδο, ενώ σύμφωνα με κλαδικές πηγές οι εισαγωγές φυσικού αερίου από Ρωσία είναι σχεδόν διπλάσιες έναντι εκείνων προ του ξεσπάσματος του πολέμου στην Ουκρανία.

Παραπομπή της Ισπανίας στο Δικαστήριο της Ε.Ε. για τη διαχείριση των απορριμμάτων

Με χθεσινή ανακοίνωσή της, η Ευρ. Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει την Ισπανία στο

Δικαστήριο της Ε.Ε. με την επί παραβάσει διαδικασία, λόγω μη συμμόρφωσής της με τις απαιτήσεις Οδηγίας-πλαίσιου για τα απόβλητα (2008/98/CE), η οποία απαιτεί από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η διαχείριση των αποβλήτων τους δε θέτει σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία, ούτε βλάπτει το περιβάλλον. Παράλληλα, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. οφείλουν να διασφαλίζουν την ασφαλή διάθεση των αποβλήτων, καθώς και ότι οι αρχικοί παραγωγοί αποβλήτων είτε επεξεργάζονται οι ίδιοι τα απόβλητα είτε μεριμνούν για την ορθή επεξεργασία αυτών. Σύμφωνα με τις αιτιάσεις της Ευρ. Επιτροπής, η Ισπανία δεν έχει ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ανωτέρω Οδηγίας ενόψει, μάλιστα, της διατήρησης τουλάχιστον 195 παράνομων χωματερών που δεν έχουν ακόμη κλείσει, σφραγιστεί και αποκατασταθεί από το έτος 2008 που τέθηκε σε εφαρμογή το σχετικό θεσμικό πλαίσιο, με αποτέλεσμα να προκαλείται σημαντική ζημία στο περιβάλλον και να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία. Ως άνω γεγονός αποδεικνύει κατά την Ευρ. Επιτροπή ότι η Ισπανία απέτυχε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά τον έλεγχο, την επιθεώρηση και την επιβολή της νομοθεσίας για τους χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον, η αντιμετώπιση των οποίων εμπίπτει στους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Σύμφωνα με το ιστορικό της υπόθεσης, η Ευρ. Επιτροπή

απέστειλε προειδοποιητική επιστολή στην Ισπανία τον Δεκέμβριο του 2015, την οποία ακολούθησε αιτιολογημένη γνώμη τον Νοέμβριο του 2018, δίνοντας στις Ισπανικές Αρχές δύο μήνες προθεσμία προκειμένου να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα, προτού προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Παρά την όποια σχετική πρόοδο έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, το εκτελεστικό όργανο της Ε.Ε. έκρινε ότι οι Ισπανικές Αρχές δεν έχουν αποκαταστήσει πλήρως τις ελλείψεις και ότι οι μέχρι σήμερα προσπάθειές τους υπήρξαν ανεπαρκείς, αποφασίζοντας ως εκ τούτου να παραπέμψει την υπόθεση στο Δικαστήριο.

Πτώση Γενικού Δείκτη Βιομηχανικής Παραγωγής στην Ισπανία το 2023

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε στις 7/2/2024 το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), ο Γενικός Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής (IPI - Índice de Producción Industrial) σημείωσε πτώση κατά μέσο όρο 0,8% το 2023 στην Ισπανία, σε αντίθεση με την αύξηση που είχε καταγραφεί κατά 2,4% το 2022 και 7,1% το 2021. Με εξαίρεση το 2020, όταν η βιομηχανική παραγωγή κατέρρευσε κατά 9,2% λόγω της επιδημίας Covid, εν λόγω δείκτης είχε ανοδική πορεία από το 2013, όταν μειώθηκε κατά μέσο όρο 1,7% ετησίως. Κατά το 2023 σημειώθηκε μείωση παραγωγής σε όλους τους τομείς, εκτός από αυτών των κεφαλαιουχικών αγαθών, όπου η παραγωγή αυξήθηκε κατά 4,5%. Οι σημαντικότερες μειώσεις σημειώθηκαν στον τομέα της ενέργειας (4,3%), στα ενδιάμεσα αγαθά (2,8%) και στα διαρκή καταναλωτικά αγαθά (2,4%).

Αντιθέτως η παραγωγή μη διαρκών καταναλωτικών αγαθών παρέμεινε αμετάβλητη. Ανά κλάδο δραστηριότητας, οι μεγαλύτερες αυξήσεις στην παραγωγή το 2023 σημειώθηκαν στην κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών (11,3%), στην κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων (10,8%) και στα λοιπά ορυχεία και λατομεία (7,8%). Αντίθετα, οι μεγαλύτερες μειώσεις στην παραγωγή καταγράφηκαν στη βιομηχανία ξύλου και φελλού (12,8%), στην κατασκευή ενδυμάτων (10,8%) και στις γραφικές τέχνες (10,2%). Επτά Αυτόνομες Κοινότητες αύξησαν τη βιομηχανική τους παραγωγή το 2023 και δέκα κατέγραψαν αρνητικούς ρυθμούς. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Καναρίους Νήσους (5,6%), την Καστίλη και Λεόν (3,2%) και τη Μαδρίτη (2,9%), ενώ οι μεγαλύτερες μειώσεις σημειώθηκαν στη Μούρθια (8%), την Καντάμπρια (5,9%) και τις Αστουρίας (4,2%). Τον Δεκέμβριο του 2023, η βιομηχανική παραγωγή επέστρεψε σε αρνητικούς ετήσιους ρυθμούς μετά από δύο μήνες ανόδου, καταγράφοντας πτώση κατά 4% σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2022, τη μεγαλύτερη ετήσια πτώση από τον περασμένο Απρίλιο, όταν μειώθηκε κατά 4,2%. Σε μηνιαία βάση (Δεκέμβριος 2023 σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του ίδιου έτους), η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε κατά 0,3%, έναντι αύξησης 1,1% τον αμέσως προηγούμενο μήνα.

Κινητοποιήσεις ευρείας κλίμακας Ισπανών αγροτών σε όλη τη χώρα

Στις 6/2/2024 Ισπανοί αγρότες και κτηνοτρόφοι πραγματοποίησαν εκ νέου κινητοποιήσεις ευρείας κλίμακας σε αυτοκινητοδρόμους της χώρας, απαιτώντας «δίκαιες τιμές» για τα προϊόντα τους, ευρύτερο έλεγχο των εισαγωγών από χώρες εκτός Ε.Ε. και μείωση της γραφειοκρατίας, αποκλείοντας δρόμους και προκαλώντας κυκλοφοριακή συμφόρηση σε Καστίλλη-Λα Μάντσα, Καστίλλη Λεόν, Λα Ριόχα, Καταλονία, Ανδαλουσία, Μαδρίτη και Βαλένθια. Οι κινητοποιήσεις ξεπέρασαν όλες τις προβλέψεις, επικεντρώθηκαν σε κομβικά σημεία και κέντρα logistics σε ολόκληρη την επικράτεια, ενώ ρυμουλκούμενα οχήματα απέκλεισαν την πρόσβαση στο λιμάνι της Μάλαγα. Μέχρι στιγμής δεν έχουν σημειωθεί σημαντικά επεισόδια, πλην μεμονωμένων συλλήψεων και οδοφραγμάτων, ενώ έχει ανακοινωθεί γενική απεργία για το ερχόμενο Σάββατο. Εκτός από τον αποκλεισμό εφοδιαστικών κέντρων, έχουν στηθεί οδοφράγματα σε στρατηγικά σημεία των αυτοκινητοδρόμων, μεταξύ άλλων και στην πόλη της Βαρκελώνης, με αγροτικά οχήματα να εμποδίζουν την διέλευση οχημάτων και από τις δύο εισόδους της πόλης (Meridiana και Diagonal). Ισπανός Υπουργός Γεωργίας, κ. Luis Planas, διαβεβαίωσε ότι η Κυβέρνηση διατηρεί ανοικτούς διαύλους επικοινωνίας με τις αγροτικές οργανώσεις προκειμένου να αναζητηθούν λύσεις στα αιτήματά τους, αναγνωρίζοντας απολύτως το δικαίωμα του

γεωργικού τομέα να διαδηλώνει, αλλά επιδεικνύοντας ταυτόχρονα απόλυτο σεβασμό στο νόμο. Την ίδια στιγμή, η Ένωση Μεταποιητών και Διανομέων AECOC (Asociación Española de Codificación Comercial - Fabricantes y Distribuidores), η οποία εκπροσωπεί 33.000 μονάδες μεταποίησης καθώς και διανομείς στην χώρα, όπως οι Mercadona, Carrefour, El Corte Inglés, Coca-Cola και Procter & Gamble, απέστειλε επιστολή στα Υπουργεία Εσωτερικών και Γεωργίας, ζητώντας εγγυήσεις για την ελεύθερη κυκλοφορία ανθρώπων και εμπορευμάτων. Στον απόηχο των εξελίξεων, ισπανικό Υπουργείο Γεωργίας δημοσίευσε χθες προσωρινό κατάλογο 139.756 ιδιοκτητών γεωργικών εκτάσεων – δικαιούχων έκτακτης ενίσχυσης, προς αντιστάθμιση των δυσκολιών, εν όψει της ξηρασίας και του πολέμου στην Ουκρανία. Το συνολικό ποσό εν λόγω ενισχύσεων ανέρχεται στα 269 εκατ. ευρώ περίπου, συμπληρώνοντας προηγούμενη δέσμη ενισχύσεων, ύψους 1,4 δισ. ευρώ, η οποία είχε προβλεφθεί σε Βασιλικό Διάταγμα και εγκριθεί την άνοιξη του προηγούμενου έτους. Και αυτή την φορά, δικαιούχοι εν λόγω ενισχύσεων αποτελούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα - ιδιοκτήτες γεωργικών εκτάσεων, με επιλέξιμο χαρακτήρα για άμεσες ενισχύσεις, στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής έτους 2023.

Ανακοίνωση Ισπανού Π/Θ περί χορήγησης κονδυλίου ύψους 900 εκ. ευρώ, για έργα παραγωγής υδρογόνου από ΑΠΕ

Στις 6.2.2024, κατά τη διάρκεια των εγκαινίων της 27ης έκδοσης της Διεθνούς Έκθεσης Ενέργειας και Περιβάλλοντος GENERA 2024, που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη και στην οποία παρευρέθη μεταξύ άλλων και Ισπανίδα Υπουργός Οικολογικής Μετάβασης και Δημογραφικής Πρόκλησης, Teresa Ribera, ο Ισπανός Π/Θ, κ. Pedro Sánchez, εστίασε την ομιλία του στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής μέσω πολιτικών που απαιτούν «άμεση δράση» για την αντιμετώπιση της άνευ προηγουμένου ξηρασίας που συναντάται σε μεγάλο μέρος της χώρας. Επικεφαλής της εκτελεστικής εξουσίας αναφέρθηκε στη σταθερή κυβερνητική δέσμευση για στήριξη των ΑΠΕ, ως μέρος της ευρύτερης προσπάθειας οικολογικής μετάβασης της χώρας, υπογραμμίζοντας την επιτακτική ανάγκη της εγκατάλειψης εκμετάλλευσης των ορυκτών καυσίμων και της ενίσχυσης της ενεργειακής αυτονομίας. Ισπανός Π/Θ, μεταξύ άλλων ανακοίνωσε, την αποδέσμευση κονδυλίου ύψους 900 εκατ. ευρώ προς χρηματοδότηση 10 μεγάλων έργων παραγωγής υδρογόνου από ΑΠΕ, μεταφοράς και ανάπτυξης τεχνολογιών, στην Ανδαλουσία, το πριγκιπάτο των Αστουρίας, την Αραγονία, την Καστίλλη-Λα Μάντσα, τη Μούρθια και τη Χώρα των Βάσκων, στοχεύοντας στην επαναβιομηχανοποίηση ολόκληρης της

χώρας. Τόνισε μεταξύ άλλων ότι, τα τελευταία πέντε χρόνια, ο τομέας των ΑΠΕ έχει δημιουργήσει περισσότερες από 50.000 θέσεις εργασίας, ενώ εκτιμήσεις δείχνουν ότι σήμερα απασχολεί 130.000 εργαζομένους, με προβλέψεις να κάνουν λόγο για μισό εκ. απασχολούμενους, έως το 2030. Σύμφωνα με δηλώσεις Ισπανού Π/Θ, η Ισπανία είναι η δεύτερη χώρα στην Ευρώπη όσον αφορά την εγκατεστημένη ισχύ ΑΠΕ, η έβδομη χώρα στον κόσμο σε εγκατεστημένη ηλιακή ενέργεια και η πέμπτη σε αιολική ενέργεια.

Ανακοίνωση Ισπανού Υπουργού Μεταφορών για επένδυση 1,7 δισ. ευρώ στο λιμάνι της Algeciras

Σύμφωνα με την από 1.2.2024 ανακοίνωση του Ισπανού Υπουργού Μεταφορών, Óscar Puente, η ισπανική Κυβέρνηση σχεδιάζει επένδυση 1,77 δισ. ευρώ στο λιμάνι της Algeciras, στην επαρχία του Cádiz, το οποίο διαδραματίζει στρατηγικό ρόλο ως διηπειρωτική πλατφόρμα εφοδιασμού, όχι μόνο για την Ισπανία αλλά και για ολόκληρη την Ευρώπη. Εν λόγω σταθμός συνδέεται με περισσότερα από 200 λιμάνια σε 75 χώρες και έχει ξεπεράσει το φράγμα των 100 εκατ. τόνων εμπορευματικής κίνησης ετησίως (το ένα πέμπτο του συνόλου της χώρας). Ειδικότερα, όπως δήλωσε ο Υπουργός σε πρόσφατη επίσκεψή του στο λιμάνι, οι δράσεις που θα πραγματοποιηθούν έχουν ως στόχο την ανανέωση και τη δημιουργία οδικών και σιδηροδρομικών υποδομών που θα συνδέουν την πόλη και το λιμάνι από ξηράς. Συγκεκριμένα, κονδύλια ύψους 473 εκατ. ευρώ

εκ των οποίων το 60% έχει ήδη αξιοποιηθεί σε ολοκληρωμένα, δημοπρατημένα ή υπό ανάθεση έργα, προορίζονται για την βελτίωση της σιδηροδρομικής γραμμής Algeciras- Bobadilla, ενώ 468 εκατ. ευρώ θα διατεθούν για την προσαρμογή της σιδηροδρομικής αρτηρίας Algeciras-Σαραγόσα στις ανάγκες των εμπορευματικών μεταφορών. Η επένδυση συμπληρώνεται από ενίσχυση ύψους 83 εκατ. ευρώ, που χορηγήθηκε σε εταιρείες στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης, με σκοπό την αγορά βαγονιών και ηλεκτροκίνητων μηχανών, στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης για τις βιώσιμες και ψηφιακές μεταφορές. Τέλος, κονδύλια 287 εκατ. ευρώ, τα οποία προέρχονται επίσης από ευρωπαϊκά κονδύλια, έχουν δρομολογηθεί για τη διευκόλυνση της νότιας και της βόρειας πρόσβασης στο λιμάνι, την κατασκευή της εξωτερικής παράκαμψης του Algeciras για τη διοχέτευση της κυκλοφορίας μεγάλων αποστάσεων μεταξύ των αρτηριών N-340 και A-351/A-7 και την αύξηση της χωρητικότητας της A-7 προς την περιοχή San Roque του Cádiz (διαπλάτυνση σε τρίτη λωρίδα). Επιπλέον, το ισπανικό Υπουργείο Μεταφορών έχει δρομολογήσει και άλλα έργα, όπως η ανάπτυξη του εξωτερικού τερματικού σταθμού Botafuegos. Τα έργα αυτά θα υλοποιηθούν σε συνεργασία με την τοπική Λιμενική Αρχή, με στόχο τη βελτιστοποίηση της χωρητικότητας του σιδηροδρομικού λιμένα και την αποφυγή ελιγμών στις περιοχές εισόδου και εξόδου, που εμποδίζουν την οδική

κυκλοφορία και περιορίζουν τη λειτουργικότητα. Στην ομιλία του, ο Υπουργός Μεταφορών επέμεινε στην ανάγκη σχεδιασμού διορθωτικών και προληπτικών μέτρων, που θα εγγυώνται τόσο την εφαρμογή του ευρωπαϊκού συστήματος εμπορίας εκπομπών άνθρακα (ETS), όσο και την διατήρηση της ευρωπαϊκής εμπορικής κυριαρχίας και της ανταγωνιστικότητας των λιμανιών της Ισπανίας συγκριτικά με εκείνα της Βόρειας Αφρικής. Ο ίδιος τόνισε ότι η Ισπανία ήταν η πρώτη χώρα που υπερασπίστηκε την ένταξη του μηχανισμού του «διαφανούς λιμένα» στο κανονιστικό πλαίσιο της E.E., σύμφωνα με το οποίο εκφορτώσεις ή μεταφορτώσεις σε μη ευρωπαϊκό λιμένα που βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των 300 μιλίων από λιμένα της E.E. και του οποίου η δραστηριότητα μεταφόρτωσης εμπορευματοκιβωτίων υπερβαίνει το 65% του συνόλου, θα υπόκειται επίσης στο σύστημα εμπορίας εκπομπών άνθρακα (ETS). Τέλος, ο Υπουργός μεταφορών διαβεβαίωσε πως η ισπανική στρατηγική είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με τη νομοθετική δέσμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί μείωσης εκπομπών άνθρακα στο 55% έως το 2030, με απώτερο στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Παράλληλα επεσήμανε ότι η ισπανική Κυβέρνηση βρίσκεται σε άμεση ετοιμότητα λήψης μέτρων σε περίπτωση που διαπιστωθεί η διαρροή εκφορτώσεων προς μη ευρωπαϊκά λιμάνια και η διακινδύνευση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της

ισπανικής εμπορικής ναυτιλιακής δραστηριότητας.

Λήψη επειγόντων μέτρων αντιμετώπισης της ξηρασίας στην Καταλονία

Στις αρχές Φεβρουαρίου, η Κυβέρνηση της Αυτόνομης Κοινότητας της Καταλονίας κήρυξε την περιφέρεια σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, λόγω της χειρότερης ξηρασίας που έχει καταγραφεί από την εποχή που υπάρχουν ιστορικά αρχεία. Πιο συγκεκριμένα, από τις 2/2 η Κυβέρνηση της Καταλονίας έχει επεκτείνει τους περιορισμούς στην κατανάλωση νερού στο 80% του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένης της περιοχής της Βαρκελώνης, ώστε να εγγυηθεί τον απρόσκοπτο εφοδιασμό με νερό τους επόμενους μήνες. Πιο αναλυτικά, η κατάσταση έκτακτης ανάγκης έχει τεθεί σε εφαρμογή στο σύστημα υδροδότησης Ter-Llobregat που τροφοδοτεί την πλειονότητα του πληθυσμού της Καταλονίας, από την Παρασκευή 2/2, αφού δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Αυτόνομης Κοινότητας. Αναφέρεται ότι πρόκειται για το πρώτο εκ των τριών κλιμακωτών επιπέδων έκτακτης ανάγκης και έκτακτων μέτρων που ορίζει το Ειδικό Σχέδιο Ξηρασίας (PES) και στην οποία εφαρμόζονται οι αυστηρότεροι περιορισμοί στη βιομηχανία, τη γεωργία και την οικιακή κατανάλωση των νοικοκυριών. Η κατάσταση έκτακτης ανάγκης θα εφαρμοστεί στη Βαρκελώνη, τη Girona και άλλους 200 δήμους της Καταλονίας, ήτοι σε πληθυσμό περίπου 6 εκατ. ανθρώπων, επιπλέον των 37

δήμων στις επαρχίες Girona και την Tarragona, όπου το σχέδιο ήταν ήδη σε ισχύ. Η σχετική ανακοίνωση έγινε την Πέμπτη 1/2 από τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης της Καταλονίας, Pere Aragonès, σε έκτακτη συνέντευξη Τύπου. Όπως ανέφερε σχετικά η Κυβέρνηση της περιφέρειας, οι ταμιευτήρες ύδατος βρίσκονται επί του παρόντος στο 15,8% της πληρότητάς τους, ενώ η έλλειψη μεσοπρόθεσμων προβλέψεων βροχοπτώσεων έχει δημιουργήσει τεράστια ανησυχία στην Αυτόνομη Κοινότητα, χωρίς να διαφαίνεται κάποιο τέλος και με αβέβαιες προς το παρόν οικονομικές συνέπειες για την Καταλονία. Στους περιορισμούς περιλαμβάνεται όριο στην κατανάλωση στα 200 λίτρα ανά κάτοικο την ημέρα, καθώς και εφαρμογή πρόσθετων περιορισμών, ορισμένοι εκ των οποίων ήδη ισχύουν ωστόσο εντατικοποιούνται: η απαγόρευση του ποτίσματος κήπων και αθλητικών εγκαταστάσεων, του πλυσίματος οχημάτων εκτός από συγκεκριμένες εμπορικές εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ανακυκλούμενο νερό, το γέμισμα πισινών, σιντριβανιών και τεχνητών λιμνών, ο καθαρισμός δρόμων, προσόψεων, υπονόμων και αστικών επίπλων με πόσιμο νερό, η πλήρης απαγόρευση εγκαταστάσεων ντους και καθαρισμού ποδιών στις παραλίες, παγοδρομίων και άλλων ψυχαγωγικών εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούν πόσιμο νερό, χρήσης νερού για την εξάλειψη της σκόνης και της ύλης που αιωρείται στον αέρα. Ο εφοδιασμός με υδάτινους πόρους

των 239 συνολικά τοποθεσιών που ευρίσκονται σε έκτακτη ανάγκη ευρίσκεται στην αρμοδιότητα της Κυβέρνησης της Αυτόνομης Κοινότητας η οποία είναι αρμόδια για τη διαχείριση εσωτερικών υδάτινων λεκανών της περιφέρειας, σε αντίθεση με τους πληθυσμούς που τροφοδοτούνται από τον ποταμό Έβρο, συμπεριλαμβανομένης της πόλης Lleida, των οποίων οι υδρογραφικές μονάδες εξαρτώνται από την Υδρολογική Συνομοσπονδία. Του Έβρου, η οποία τελεί υπό την κεντρική εποπτεία του Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων. Επισημαίνεται ότι η Κυβέρνηση της Καταλονίας έχει σχεδιάσει τρεις κλιμακωτές φάσεις έκτακτης ανάγκης: στο πρώτο στάδιο δεν επιτρέπεται να καταναλώνονται περισσότερα από 200 λίτρα ανά κάτοικο την ημέρα, κατώφλι που θα πέσει στα 180 λίτρα στη δεύτερη και στα 160 λίτρα στην τρίτη φάση του σχεδίου. Εκτός από τα μέτρα για την ανθρώπινη κατανάλωση, η γεωργία θα περιορίσει τη χρήση του νερού για άρδευση κατά 80%, η κτηνοτροφία κατά 50% και η βιομηχανία 25%, ενώ δεν θα μπορούν να ξεκινήσουν νέα επενδυτικά έργα που απαιτούν εντατική χρήση υδάτινων πόρων, όπως αγροκτήματα, πολεοδομικά ή τουριστικά projects. Τόσο οι δημόσιες εγκαταστάσεις πισίνων όσο και τα αθλητικά κέντρα θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανονισμούς κάθε επιπέδου έκτακτης ανάγκης, ενώ σε πιο επείγουσες φάσεις του σχεδίου όλα τα αθλητικά κέντρα θα κλείνουν εντελώς την κατανάλωση νερού. Οι

παραβάτες θα αντιμετωπίζουν υψηλότατα επίπεδα προστίμων, τόσο σε επίπεδο κατοίκων και επιχειρήσεων, όσο και σε επίπεδο τοπικών διοικήσεων, προκειμένου αυτές να πιεστούν να εντατικοποιήσουν τους σχετικούς ελέγχους. Επισημαίνεται ότι, όπως έχει γίνει γνωστό από κυβερνητικές πηγές, η κεντρική ισπανική Κυβέρνηση σχεδιάζει να μεταφέρει σε καθημερινή βάση αφαλατωμένο νερό από μονάδα της περιοχής της Βαλένθια στην Καταλονία με πλωτά βυτιοφόρα σκάφη, προς αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης και των αναγκών του πληθυσμού σε υδάτινους πόρους. Οι εν λόγω καθημερινές αποστολές αφαλατωμένου νερού θα πραγματοποιούνται από μονάδα αφαλάτωσης στο Sagunto της Βαλένθια. Πρόκειται για πρόταση την οποία παρουσιάζει σήμερα η 3η Αντιπρόεδρος της ισπανικής Κυβέρνησης και Υπουργός για την Οικολογική Μετάβαση κα Teresa Ribera στη συνάντησή της με τον Καταλανό Σύμβουλο για την Κλιματική Δράση, κ. David Mascort. Πηγές του Υπουργείου Οικολογικής Μετάβασης εκτιμούν ότι θα μπορούσαν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού να στέλνονται έως και επτά κυβικά εκατόμετρα νερού στην Καταλονία από τη Βαλένθια, ενώ όπως αναφέρουν εδώ οικονομικές πηγές, οι Κυβερνήσεις των δύο Αυτόνομων Κοινοτήτων φέρονται να έχουν ήδη συμφωνήσει σχετικά με την αποστολή ποσοτήτων νερού, στο πλαίσιο της «αλληλεγγύης έναντι της ξηρασίας».

Τουρισμός στην Ισπανία το 2023

Σύμφωνα με δημοσιευθέντα στοιχεία του Ισπανικού Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής (INE), οι αφίξεις τουριστών και οι αντίστοιχες δαπάνες κατά τη διάρκεια του 2023 στην χώρα, ανήλθαν σε επίπεδα ρεκόρ. Όσον αφορά τις τουριστικές ροές, κατεγράφησαν 85 εκ. αφίξεις ξένων τουριστών (αύξηση 18,7% σε σχέση με το 2022 και 1,5 εκ. περισσότερες αφίξεις σε απόλυτους αριθμούς), ξεπερνώντας το προηγούμενο ρεκόρ του 2019, με 83,5 εκ. αφίξεις. Αντίστοιχα οι δαπάνες εκτινάχθηκαν κατά 25% στα 108,6 δισ. ευρώ. Αναφορικά με τις προβλέψεις για το 2024, αναμένονται 23 εκ. αφίξεις ξένων ταξιδιωτών για το α' τετράμηνο του έτους, αύξηση κατά 10,8% σε σχέση με το 2023, με τις αντίστοιχες δαπάνες να αναμένονται περίπου στα 30 δισ. ευρώ (ετήσια αύξηση 18,5%). Σημειώνεται ότι μεγάλοι ισπανικοί ξενοδοχειακοί όμιλοι, όπως οι Meliá, Barceló, Riu, Palladium και Piñero, παρουσίασαν πολύ αισιόδοξες προβλέψεις κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Έκθεσης Τουρισμού - Fitur (Μαδρίτη, 24-28/01 τ.έ.), γεγονός που σύμφωνα με δηλώσεις εκπροσώπων τους, αφήνει περιθώριο για νέα επενδυτικά σχέδια. Το Ηνωμένο Βασίλειο, εδραίωσε τη θέση του ως ο πρώτος εκδότης ταξιδιωτικών εγγράφων προς την Ισπανία, με 17,3 εκ. τουρίστες (ποσοστό 20,4% επί του συνόλου). Παρόλα αυτά, εξακολουθεί να υπολείπεται των 18 εκ. αφίξεων που καταγράφηκαν το 2019. Η μαζική επιστροφή του βρετανικού τουρισμού καταγράφεται ιδίως στα Κανάρια Νησιά και

τις Βαlearίδες Νήσους. Έπεται η Γαλλία ως δεύτερη χώρα στην αγορά έκδοσης ταξιδιωτικών εγγράφων προς την Ισπανία, με 11,8 εκ. τουρίστες (665.226 περισσότεροι από το 2019 και ποσοστό 13,8% επί του συνόλου), ενώ στην τρίτη θέση ακολουθεί η Γερμανία, με 10,8 εκ. τουρίστες (357.000 λιγότεροι από το 2019 και ποσοστό 12,7% επί του συνόλου). Οι αφίξεις από τις σκανδιναβικές χώρες, παραδοσιακά η τέταρτη μεγαλύτερη αγορά προέλευσης τουριστών, μειώθηκαν στα 4,86 εκ. (665.871 λιγότεροι ταξιδιώτες σε σχέση με το 2019), ενώ ακολουθούν η Ολλανδία (4,1 εκ. τουρίστες), οι ΗΠΑ (3,8 εκ. τουρίστες), η Πορτογαλία (2,8 εκ. τουρίστες) και η Ιρλανδία (2,5 εκ. τουρίστες). Ανοιχτό θέμα παραμένει η ασιατική αγορά, στην οποία συναντώνται ακόμα δυσχέρειες συνδεσιμότητας και μετακίνησης, ήδη από το 2019, ως αποτέλεσμα των περιορισμών που συνδέονται με τον κορονοϊό και παρέμειναν σε ισχύ το 2023. Ειδικότερα στην πρώτη θέση χώρας προέλευσης Ασιατών τουριστών βρίσκεται η Κορέα με 433.786 τουρίστες (630.979 το 2019), έπεται η Κίνα με 382.207 τουρίστες (700.748 το 2019) και ακολουθεί η Ιαπωνία με 311.555 καταγεγραμμένες αφίξεις (677.659 το 2019). Η Καταλονία είναι η αυτόνομη περιοχή με τις περισσότερες αφίξεις για το 2023, δεχόμενη 18 εκ. ξένους τουρίστες, σχεδόν 4 εκ. περισσότερους σε σχέση με τις Βαlearίδες Νήσους (14,4 εκ.) και τις Κανάρια Νήσους (13,9 εκ.). Σε πρόσφατες δηλώσεις του, Ισπανός Υπουργός Βιομηχανίας και Τουρισμού, κ. Jordi Hereu, εξέφρασε την

πεποίθησή του ότι οι τουριστικές δαπάνες θα συνεχίσουν να αυξάνονται στο μέλλον, ενώ τόνισε την ανάγκη αλλαγής του τουριστικού μοντέλου, εστιάζοντας σε παραμέτρους που έχουν να κάνουν με την ποιότητα και την βιωσιμότητα.

Διαδικτυακό σεμινάριο ('webinar') για τις προοπτικές του διμερούς εμπορίου νωπών αγροτικών προϊόντων Ελλάδος-Ισπανίας

Το μεσημέρι της 2ας Φεβρουαρίου τ.ε. πραγματοποιήθηκε διαδικτυακό σεμινάριο ('Webinar'), υπό την διοργάνωση του Ισπανο-Ελληνικού Εμπορικού Επιμελητηρίου και της Πρεσβείας Μαδρίτης, με την οργανωτική στήριξη του κλαδικού περιοδικού «Φρουτονέα», με σκοπό την ενημέρωση ελληνικών και ισπανικών επιχειρήσεων για την τρέχουσα κατάσταση και τις προοπτικές των ελληνικών εξαγωγών και γενικότερα του διμερούς εμπορίου Ελλάδος-Ισπανίας στον κλάδο των φρούτων και λαχανικών. Το Webinar παρακολούθησαν συνολικά 40 άτομα, ενώ το συντονισμό των σχετικών συζητήσεων έκανε ο δημοσιογράφος του περιοδικού «Φρουτονέα» κ. Φ. Καραμπέτσος. Το -δίγλωσσο, με χρήση υπηρεσιών ταυτόχρονης διερμηνείας- σεμινάριο ξεκίνησε με χαιρετισμούς του Πρέσβευς κ. Φωτόπουλου και του Προέδρου του Ισπανο-Ελληνικού Επιμελητηρίου κ. Παππά.

Στο πρώτο μέρος του σεμιναρίου, επικεφαλής Γραφείου Ο.Ε.Υ. Μαδρίτης, κ. Παντελής Γκάσιος, προέβη σε παρουσίαση επισκόπησης της παραγωγής, των

εξαγωγών και των εισαγωγών, καθώς και του διμερούς εμπορίου φρούτων και λαχανικών των δύο χωρών, ενώ στη συνέχεια ακολούθησαν σύντομες παρουσιάσεις "success stories" στο διμερές εμπόριο, συγκεκριμένα από την κα Χρ. Μανώση, Διευθύντρια Πωλήσεων και Marketing της «Ακτινίδα Ζευσ», την κα Μαρ. Αναστασιάδου, Εμπορική Διευθύντρια της ΕΑΣ Καβάλας, δύο δηλαδή Ομίλων με εξαιρετικά ισχυρή εξαγωγική παρουσία στην Ισπανία στον τομέα των ακτινιδίων, καθώς και ο κ. Raúl Fernández, Διαχειριστής της ισπανικής εισαγωγικής εταιρείας Hermanos Montes. Στη συνέχεια, ακολούθησε το δεύτερο μέρος του σεμιναρίου, υπό μορφή πάνελ ομιλητών υπό τον συντονισμό του κ. Καραμπέτσου, στο οποίο μετείχαν ο Διευθύνων Σύμβουλος του ΟΚΑΑ κ. Απ. Αποστολάκος, ο κ. Μεν. Τζούρης, ιδιοκτήτης εταιρείας Menelaos Fresh της Κεντρικής Λαχαναγοράς Αθηνών, η κα Lola Román Gallego, Διευθύντρια Εταιρικής Ανάπτυξης της κεντρικής αγοράς νωπών της Μαδρίτης, Mercamadrid, ο κ. Luís Martíñ, Επικεφαλής του Τεχνικού Τμήματος της Ομοσπονδίας Ισπανικών Ενώσεων Παραγωγών και Εξαγωγέων Φρούτων και Λαχανικών (FEPEX), η κα Yolanda Román Morán, Υπεύθυνη Επικοινωνίας και Προώθησης της Ένωσης Χονδρεμπόρων Οπωροκηπευτικών της Mercamadrid (ASOMAFRUT) και ο κ. Δ. Οικονομέας, Διευθύνων Σύμβουλος εταιρείας KRGO Consulting με έδρα τη Βαρκελώνη. Πέραν της επισκόπησης των στοιχείων παραγωγής και

διμερούς εμπορίου, καθώς και των προοπτικών περαιτέρω ανάπτυξής τους από τον επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης κ. Γκάσιο, κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου κατ' αρχάς τονίστηκαν οι ισχυρές ελληνικές εξαγωγές ακτινιδίων στην Ισπανία, οποία αποτελεί από τις κορυφαίες ξένες αγορές για τα εν λόγω ελληνικά φρούτα, οι προοπτικές εξοικείωσης των Ισπανών εμπόρων με πρόσθετα ελληνικά νωπά αγροτικά προϊόντα, όπως για παράδειγμα σταφύλια, κεράσια, βερίκοκα, για τα οποία δεν έχουν επαρκή εικόνα, καθώς και με ελληνικά προϊόντα προς συμπλήρωση κενών στην εγχώρια αλλά και τη διεθνή ζήτηση που αντιμετωπίζει η Ισπανία, όπως τα εσπεριδοειδή και τα ροδάκινα / νεκταρίνια. Επιπλέον, αναζητήθηκαν τρόποι συστηματοποίησης της διμερούς συνεργασίας στον τομέα των νωπών αγροτικών προϊόντων σε επίπεδο κεντρικών αγορών, για παράδειγμα μέσω της υπογραφής μνημονίου συνεργασίας για ανταλλαγή πληροφοριών επί διακινούμενων ποσοτήτων και τιμών όπως προτάθηκε από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του ΟΚΑΑ, καθώς και μέσω της αξιοποίησης υφιστάμενων αλλά και νέων μεταφορικών οδύσεων και δικτύων μεταξύ Ελλάδος και Ισπανίας για την εκατέρωθεν μεταφορά νωπών προϊόντων. Αναδείχθηκε εξάλλου το γεγονός ότι, καιτοι οι παραγωγές των δύο χωρών είναι ευθέως ανταγωνιστικές, υπάρχει κάποια συμπληρωματικότητα εποχικής φύσεως η οποία θα μπορούσε να καλυφθεί με

εκατέρωθεν εξαγωγές, ενώ αναφορά έγινε και στον αυξανόμενη σημασία ρόλο της Ισπανίας ως διαμετακομιστικού κόμβου στην Ευρώπη για υποτροπικά φρούτα. Από ισπανικής πλευράς επισημάνθηκε η παρουσία ελληνικών φρούτων στην Mercamadrid, προεξάρχοντων των ακτινιδίων, καθώς και ορισμένων κερασιών και περιστασιακά σταφυλιών και βερίκοκων, ωστόσο κατέστη σαφές ότι οι εισαγωγές από Ελλάδα και η παρουσία ελληνικών φρούτων στην αγορά παρουσιάζει μία στασιμότητα. Αμφότερες πλευρές διαπίστωσαν την ανάγκη αύξησης των διμερών συναλλαγών στον τομέα των φρούτων και λαχανικών, δεδομένου ότι πρόκειται για πιστοποιημένα με αυστηρές διαδικασίες ευρωπαϊκά προϊόντα, τα οποία ανταποκρίνονται κατά τον καλύτερο τρόπο στις ανάγκες, διατροφικές και υγιεινής, των καταναλωτικών κοινών των δύο χωρών. Μετέχοντες κλαδικοί εκπρόσωποι επιφυλάχθηκαν συναντηθούν στην επικείμενη μεγάλη διεθνή έκθεση Fruit Logística στο Βερολίνο (7-9/2 τ.ε.), ενώ από πλευράς μας τονίστηκε η πρόθεση διοργανωθεί επίσκεψη στη Mercamadrid με προγραμματισμένες επιχειρηματικές συναντήσεις ομάδας Ελλήνων εκθετών που θα μετάσχουν στην προσεχή Fruit Attraction στη Μαδρίτη (8-10/10 τ.ε.), καθώς και το ενδιαφέρον της ελληνικής πλευράς να προσελκύσει Ισπανούς εκθέτες ή και εμπορικούς επισκέπτες στη διεθνή κλαδική έκθεση FRESKON (11-13/4 τ.ε.) είτε φέτος, ή, εφ' όσον το διάστημα έως την έκθεση είναι πολύ σύντομο, του χρόνου.

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗ ΜΑΔΡΙΤΗ**

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecoom-madrid@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης τηρεί επικύλαξη ως προς τις είδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.